Rinya-Dráva Szövetség
LEADER Helyi Akciócsoport

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

RINYA-DRÁVA
SZÖVETSÉG

„Természetesen” fejlődünk!

Felülvizsgálva: 2013.05.29.
Felülvizsgálva: 2011.05.26.
Felülvizsgálva: 2009.10.27.
Készült: 2008.07.03.

2013.05.29.
Barcs

Tartalomjegyzék

Ábrajegyzék *2*
Rövidítések jegyzéke *2*
1. Vezetői összefoglaló *3*
1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe **3**
1.2. Főbb célkitűzések **3**
1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja **4**
1.4. A HVS felülvizsgálata során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők **4**
1.5. A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások **4**
2. Helyzetelemzés *5*
2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése **5**
2.1.1. A térség általános jellemzői 5
2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok 6
2.1.3. Demográfiai helyzet 6
2.1.4. Gazdasági környezet 7
2.1.5. Társadalmi környezet 8
2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség **9**
2.3. LEADER megvalósítás során elért eredmények **10**
2.3.1. Vállalkozási célú intézkedések 10
2.3.2. Közösségi célú intézkedések 13
2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága **18**
2.5. SWOT (GYELV) elemzés **19**
3. LEADER terv *20*
3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia Jövőképe **20**
3.2. Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez **20**
3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései **21**
3.3.1. „Szilárd alapunk” - Térségi gazdaságfejlesztés 21
3.3.2. „Élhető vidékünk” - Életminőség javítás, közösségi fejlesztések 21
3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései **22**
3.4.1. Vállalkozási célú intézkedések 23
3.4.2. Közösségi célú intézkedések: 27
3.5. LEADER intézkedések forrástábla **29**
3.6. A „LEADER-szerűség” vizsgálatának kritérium rendszere **30**
3.7. A HVS-ben megjelenő környezeti, gazdasági, társadalmi, szempontok **31**
3.7.1. Környezeti szempontok 31
3.7.2. Gazdasági szempontok 32
3.7.3. Társadalmi szempontok 33
3.7.4. Fenntarthatósági alapelvek 33
4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések *34*
4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés **34**
4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása **34**
5. CLLD terv *36*
5.1. CLLD terv felépítése **37**
6. HVS Mellékletek *38*
6.1. A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek **38**
6.2. Nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok **38**
6.3. Térképek **58**

6.4. Táblázatok 59
6.5. A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája 64
6.6. LEADER intézkedési terv 65
6.6.1. Vállalkozási célú intézkedések 65
6.6.2. Közösségi célú intézkedések 73
6.6.3. Összesítő adatlap 77
6.6.4. Projekt adatlap 78
6.6.5. Projekt adatlap kitöltési útmutató 81

Ábrajegyzék

1. ábra - ÚMVP III. Mikrovállalkozás jogcím TK1-2-4 eredmények 10
2. ábra - ÚMVP III. Turisztika jogcím TK1-2-4 eredmények 11
3. ábra - ÚMVP III. Mikrovállalkozás és Turisztika jogcím TK3 eredmények 11
4. ábra - LEADER vállalkozás alapú fejlesztések TK1-2 eredményei 12
5. ábra – ÚMVP III. Falumegújítás és fejlesztése jogcím TK1-2-3 eredményei 13
6. ábra – ÚMVP III. Vidéki örökség jogcím TK1-2-3 eredményei 14
7. ábra - LEADER közösségi célú fejlesztések TK1-2 eredményei 14
8 ábra – LEADER rendezvény, képzés TK1-2 eredményei 15
9 ábra – ÚMVP III. tengely TK1-2 KK-i 16
10. ábra – LEADER vállalkozás alapú fejlesztések TK1-2 KK-i 16
11. ábra – LEADER közösségi célú fejlesztések TK1-2 KK-i 17

Rövidítések jegyzéke

AK – Arany Korona
CLLD – Community Led Local Development (Közösségi Irányítású Helyi Fejlesztés)
DIVIP – Darányi Ignác Vidékfejlesztési Program
EMVA – Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap
HACS – Helyi Akciócsoport (LAG – Local Action Group, GAL – Grupe d’Action Locale)
HBB - Helyi Bíráló Bizottság
HVS – Helyi Vidékfejlesztési Stratégia
IH – Irányító Hatóság
IKSZT – Integrált Közösségi Szolgáltató Tér
KK – Kifizetési Kérelem
KKV – Kis- és Középvállalkozás
LEADER - Liaison Entre Actions pour le Developpement de l'Economie Rurale (Közösségi kezdeményezés a vidéki gazdaság fejlesztéséért)
MVH – Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
RDSZ – Rinya-Dráva Szövetség
TDM – Turisztikai Desztináció Menedzsment
TK – Támogatási Kérelem
ÚMVP – Új Magyarország Vidékfejlesztési Program

1. Vezetői összefoglaló

A Rinya-Dráva Szövetség a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájában a térség fő fejlesztési irányait és az ebből eredő intézkedéseket „az élhető vidék megteremtése” elv mentén építette fel. Arra a kérdésre, hogy mitől lesz élhető a mi vidékünk, a választ a Stratégia prioritásait, célkitűzéseit, intézkedéseit felállítva adjuk meg.

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Az élhető vidék megteremtéséért folytatott munka során a Rinya-Dráva Szövetség tervezési területén jelenleg működő gazdálkodók, vállalkozók megtartására, támogatására, az általuk a településeinken élő népesség számára nyújtott szolgáltatások minőségi javítására kerül sor, új vállalkozói kör alakul. A kiváló természeti adottságokra épülő turizmus az erősödő és összehangolt marketing tevékenységnek, a szolgáltatások bővítésének, a térségi rendezvények, turisztikai attrakciók, fejlesztésének következtében megerősödik. A támogatott képzések segítik a munkavállalók elhelyezkedését, növelik vállalkozói aktivitásukat javítva a munkaerő piaci helyzetet. A településeinken élő különböző célok érdekében tevékenykedő közösségek működésében minőségi változások következnek be. Kialakul egy egészséges térségi összetartás és öntudat, mely kifelé kedvezőleg hat a turisztikai arculatra. A Stratégia megvalósulása folyamán és azt követően a vidéki élet vonzóvá és valós alternatív lehetőséggé válik a városi élettel szemben.

1.2. Főbb célkitűzések

Az akciócsoport legnagyobb kiugrási lehetőségét a természeti értékeinek „kiaknázásában”, és kiemelten az arra építő vállalkozások támogatásában látja. E köré a fő gondolat köré csoportosulnak a fő fejlesztési prioritások és intézkedések. A gazdasági környezet és erdőgazdálkodás fejlesztési intézkedéseivel támogatjuk azon helyi mikro-, kis- és középvállalkozások megerősödését, melyek innovatív technológiák alkalmazásával hatékonyabbá és gazdaságosabbá teszik működésük, növelik a kapacitásuk, új helyi termékek piacra juttatásával javítják versenyképességük. A természeti értékekre alapozva a stratégiánkban azokat az eljárásokat és technológiai fejlesztéseket ösztönözzük, melyek óvják a környezetünket, lehetővé teszik annak fenntartható használatát. Ezen fejlesztési irányokkal érhető el, hogy növekedjen a térség településein a munkahelyeket teremtő foglalkoztatók száma. Megteremtjük az alapot a térségbe kívülről érkező vállalkozások betelepülése számára is. Javítjuk a térség megítélését a turisztikai vonzerők és térségmarketing együttes fejlesztésével. A szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztését a turisztikai programok, attrakciók fejlesztésének kell megelőznie. A turizmusnak a természet közeli ágait támogatjuk kiemelten, ilyenek az öko-, horgász-, lovas-, vadász-, gyógy-turizmus. A környezettudatos gondolkodás erősítését már gyermekkorban megkezdtük az erdei iskolák fejlesztése által. A helyi kulturális és épített örökségek megőrzésével, a faluképek javításával nem csak az akciócsoportunkhoz látogató turisták számára válik vonzóbbá térségünk, hanem a helyi lakosság számára is komfortosabbá, igényesebbé tehető vidékünk.

A falvaink élhetőbbé tételéhez hozzá tartozik a lakosság számára elérhető szolgáltatások körének bővítése, minőségének javítása mellett, a helyi közösséget, a sportot, a kultúrát, a hagyományőrzést, a közjót képviselő civilek támogatása. Ezen fejlesztési irányok mentén érhető el, hogy a térség gazdasági- társadalmi életének meghatározó szereplői összefogjanak

és közösen LEADER szerű gondolkodásmódot honosítsanak meg a térségben a társadalmi tőke fejlesztésével, gazdasági és környezeti fenntarthatósággal.

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A 2008-ban elfogadott Stratégiánk alapvető gazdasági célkitűzései a jelenlegi gazdasági helyzetben további kiemelt figyelmet igényelnek. A Stratégia megvalósítása során átélt válság a vidéki vállalkozásokat mélyen érintette, a fennmaradásukat leginkább innovatív beruházásokkal, telephelyfejlesztéssel eszközbeszerzéssel tudják biztosítani, melyhez fejlesztési forrásokat biztosítunk részükre. Kiemelten kezeljük a piacra jutási lehetőségeik feltételeit, ehhez a marketinget erősítő intézkedéseink nyújtanak forrást. Közösségi intézkedéseink „célba találtak”, a kitűzött úton haladva bővítjük a minőségi igények kielégítését, továbbra is biztosítva a gazdasági és környezeti fenntarthatóságot. Célunk a térségből beérkezett igényeknek, szükségleteknek megfelelő, az eredeti terveket szem előtt tartó, a forrásokat teljes mértékben felhasználó, a jelenlegi gazdasági, társadalmi környezetbe illeszthető Stratégia kialakítása.

1.4. A HVS felülvizsgálata során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A „HVS” felülvizsgálat során a tervezésért felelős elnökség és a munkaszervezet folyamatosan biztosította a programinformációkhoz való hozzájutást, a tervezés folyamatára való rálátást. Nem csak a HACS tagjait, hanem a térség teljes lakosságát folyamatosan tájékoztatta a vidékfejlesztés aktuális kérdéseiről a hirdetőújságon, helyi tv, rádióadásokon, a Somogyi Hírlapon, az internet által saját honlapján és hírlevélen keresztül. A tervezéssel kapcsolatos elnökségi ülések nyilvánosak voltak, a fórumok nagy létszámú részvétellel zajlottak. A projektötletek jelentős része a HACS tagságán kívüli együttműködőktől érkezett, melyet fontosnak tartunk, hiszen a tervezési területen mindenki egyenlő eséllyel pályázhat majd a forrásokra.

1.5. A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A 2011-ben felülvizsgált HVS a célkitűzéseket és az alájuk rendelt intézkedéseket kifejezetten az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program IV. LEADER tengelyének és III. tengely nem horizontális intézkedéseinek fejlesztési forrásaihoz igazodott, a Stratégia komplexitása így nem volt teljes, az Akciócsoport döntési kompetenciájába tartozó intézkedéseket tartalmazta.

A felülvizsgálat során projektötlet gyűjtést tartottunk, illetve a korábbi pályázati kiírásaink eredményességén (jelentős többlet igény volt) keresztül következtettünk a térségi igényekre. Mivel a pályáztatható keretösszeg alacsonyabb, így a korábbi 10 helyett 6 LEADER intézkedés került megfogalmazásra, a kevesebb igényt mutató pályázati célterületek törlésre kerültek (kiadványok készítése, képzések indítása), más célterületek összevonásra kerültek (civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése és a kulturális pontok eszközbeszerzése). Mivel az ÚMVP III. tengely Falumegújítás- és fejlesztés jogcímében lehetővé vált a sportlétesítmények fejlesztése, létrehozása, így ez a célterület párhuzamosság elkerülése végett került megszüntetésre. A megmaradt intézkedések a beérkezett igények, javaslatok alapján aktualizálásra kerültek. A Stratégiába így már összevont, új intézkedések fogalmazódtak meg. A frissen beérkezett projektötletek alapján az igényeknek megfelelő intézkedések íródtak, melyeket a megfelelő ÚMVP-s fejlesztési forrásokhoz rendeltük hozzá.

Az Akciócsoport fejlesztési forrás keretét az Irányító Hatóság 2012-ben kiegészítette, így a LEADER tengely esetében a szabad forrás 745 285 €. Mivel várhatóan ez az utolsó pályázati kör és 2013 végéig a forráslekötéseket meg kell tenni, cél a maximális forráslekötés. Ezt célozza, hogy folyamatos a pályázatok benyújtása, mely mellett folyamatos forrásfigyelést kell végezni. Az esetlegesen felszabadult források így még időben kihelyezhetők. A forrásallokációt az új pénzügyi keretek között a jelenlegi források ismeretében tettük meg, az időközben felszabaduló vagy többletforrásokról a beérkezett igények függvényében az elnökség dönt, melyek azonban kizárólag vállalkozási célú fejlesztésekre fordíthatók.

A 2014-2020-as tervezési időszakra való felkészülés jegyében külön fejezetben kerültek megfogalmazásra a CLLD keretében megvalósítható fejlesztések.

2. Helyzetelemzés

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

2.1.1. A térség általános jellemzői

A Rinya-Dráva Szövetség 41 települése Somogy megye déli részén, a horvát határ mentén terül el, amely meghatározza perifériális helyzetét. Területe 1 235,52 km^2, aprófalvas település szerkezetű. A szövetség egyetlen városa Barcs, 1969 óta határátkelőhely. A 11 574 lakosú kisváros gazdaságföldrajzi, természeti és humán erőforrásaiból adódóan, a szövetségben központi funkciót tölt be. A határ mentiség üzleti szempontból előnyökkel kecsegtet, lehetővé teszi a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kiépítését és elmélyítését. A szövetség településeire jelentős hatást gyakorol még Nagyatád város is, amely földrajzi értelemben része a két járás területének, de népsűrűsége miatt nem lehet tagja a Szövetségnek. A Szövetség hagyományosan kétarcú: Barcs fejlődése dinamikusabb és garantáltabb, míg a Szövetséghez csatlakozó kistelepülések fejletlenebbek, erőforrásaik, perspektíváik szűkösebbek.

Bár a térség tipikusan vidéki, alapvetően mezőgazdasági jellegű, a foglalkoztatottak jelentős része ma már a szolgáltató szférában dolgozik. Az agrárszektorhoz kapcsolódó iparágak közül a tejfeldolgozás, a magas erdősültségből eredően pedig a fafeldolgozás jelentős. Az ipari termelőkapacitások (fém-, vegyipar, élelmiszeripar) döntően Barcson működnek. Általános gondként jelenik meg a tőke-, az információ- és a szakértelem hiánya. A helyzetet súlyosbítja a nagyfoglalkoztatók megszűnése, a létrejövő új vállalkozások egy részének versenyképtelensége. Ennek következtében alacsony a foglalkoztatási szint és rendkívül magas a munkanélküliségi ráta. A lakosság megtartásához, a foglalkoztatottak számának növeléséhez, erős mikro és kisvállalkozásokra van szükség, melyek innovatív termékeikkel és szolgáltatásaikkal a helyi gazdaság motorjává válhatnak. Meghatározó a hagyományos szántóföldi növénytermesztés, de kis mértékben foglalkoznak bio mezőgazdasági alapanyagok előállításával is. Az erdészeti ágazat a terület gazdaságában jelentős, melyre több helyi kis fűrészüzem épült.

Összegzés: A határ mentiség miatt perifériális, elszigetelt helyzetben van a térség, melynek egésze hátrányos helyzetű. A kitörési lehetőségei korlátozottak, a termelőkapacitások, és a foglalkoztatottsági adatok az országos átlagot meg sem közelítik, gazdasági eredményei a mező-erdőgazdálkodás ágazat és az erre épült feldolgozóipar területén emelkednek ki.

2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok

A térség országos, ill. nemzetközi mértékkel mérve is kiemelkedően értékes természeti adottságokkal rendelkezik. A mediterrán éghajlati hatások, a változatos domborzati, vízrajzi és talajtani viszonyok következtében sajátos flóra és fauna alakult ki. Ezért az öko-, és rekreációs-turizmus fogadására, élénkítésére alkalmas erdőkkel borított vidéket, a Dráva folyót és környékét, a meglévő építészeti értékeket óvni, a kulturális hagyományokat ápolni, a meglévő termálvízkincset pedig még inkább hasznosítani szükséges. A szövetséghez tartozó terület síkvidék jellegű, amelyet észak-déli irányú homokhátak tesznek kelet-nyugati irányban hullámossá. Legjelentősebb vízfolyás a Dráva folyó, a belső részeken pedig a Rinya patak és ágai. A gyors folyású, tiszta vizű Dráva folyó, illetve a régi Dráva meder területén hosszú ideje háborítatlan, természetes állapot uralkodik, melynek következtében páratlanul gazdag növény és állatvilág maradt fenn. A térségben található Barcsi Ősborókás, az őslápos Baláta tó, a babócsai Nárciszos, a Csokonyavisontai Fáslegelő, a rinyaszentkirályi védett erdő, a Petesmalmi Vidrapark, a Natura 2000-es területek, többségük a Duna–Dráva Nemzeti Park részét képezi. A kiemelkedő táji, természeti adottságok, a kellemes klíma, az itt honoló csend és nyugalom alkalmas a pihenésre, az aktív kikapcsolódására. Ezek következtében a turizmus alternatív formái (öko-, természeti,- falusi-, turizmus) felértékelődtek.

A föld mélye kincsekben gazdag. A terület alatt jelentős kőolaj, földgáz és termálvízkincs húzódik. Földgázkitermelés jelenleg egy településen, termálvizes fürdő pedig négy településen működik. A térségben jó minőségű erdőállományok váltakoznak, az erdősültség mértéke mintegy 29%. Az erdőterületek mintegy 55 %-a állami, mintegy 45% magán tulajdonban van. A kitermelt fának, mint megújuló természeti erőforrásnak régen is és ma is nagy a szerepe. A szántóterületek kémhatása gyengén savanyú, minőségi osztályuk az országos átlag alatti 10-20 AK közötti. Jellemző a rozsdabarna erdőtalaj, barna erdőtalaj, humuszos kovárványos erdőtalaj, gyengén humuszos homoktalaj, agyagbemosódásos barna erdőtalaj és réti erdőtalaj.

Összegzés: A térség természeti adottságai kiválóak. A Dráva folyó, a nagy kiterjedésű erdőségek, a dél-somogyi föld kincsei, meghatározó tényezői a térségi turizmusnak, melynek azonban infrastrukturális alapjai (utak, szálláshelyek, szolgáltatások) hiányosak.

2.1.3. Demográfiai helyzet

A Szövetség területén élő lakosság száma 39 470 fő. A térség népsűrűsége napjainkban jelentősen elmarad az országos átlagtól (30,5 fő/km^2, szemben az országos 108 fő/km^2-tel). A népességi adatok vizsgálata során kiderül, hogy a térségben élők száma mind természetes, mind migrációs úton folyamatosan csökken. A lakosságszám fogyása természetes úton hasonló a régiós átlaghoz, a migrációs fogyás azonban magasabb. Az elmúlt évek alatt a falusi népesség aránya csökkenést, míg a városban élők száma stagnálást mutat. A falvakat a jómódúak és a magasabb képzettséggel rendelkezők hagyták el elsősorban. A népesség növekedése csak azon kivételes települések esetében tapasztalható, ahova a roma népesség tömegesen költözött, vagy költözik be.

Súlyos probléma a térség legtöbb településén, hogy a fiatalok nagy része elhagyja otthonát, elsősorban a tanulás és a munkalehetőség miatt. A népesség átlagéletkora emelkedik, az eltartó-eltartott arány drasztikusan romlik. A rendelkezésre álló adatok alapján, az időskorúak aránya a térség településein 21,2 % az összlakossághoz viszonyítva. Az idősek aránya több helyen kétszer-háromszor meghaladja a 18 évnél fiatalabb lakosságét (Barcsi járásban ez a probléma 7 települést, a Nagyatádi járásban ugyanez a probléma 4 települést érint különösen). Ahol fiatalosodás és népességnövekedés regisztrálható, ott azt nem a

fejlődésből adódó bevándorlás, hanem a szociális problémákat tovább feszítő, többszörösen hátrányos helyzetű (képzetlen, elszegényedett) társadalmi csoportoknál bekövetkezett születésszám növekedés eredményezi. E csoportok jellemzője, hogy munkájukat elvesztették és megélhetésük gyakran egyetlen forrása a gyermekek számával összefüggő családi pótlék és szociális segély. A demográfiai folyamatok ilyen irányú folytatódása a szociális ellátó rendszerekre rendkívül nagy terhet ró. A szociális feszültségek enyhítése érdekében, a deviáns, lumpenesedő magatartásformák terjedésének megfékezése, az alacsony szintű iskolázottság, a nyomor és kilátástalanság állandósulásának elkerülése rendkívül fontos. Összegzés: A demográfiai adatok az országos adatokkal párhuzamosan változnak. A csökkenő vidéki népesség, a szakképzetlenség a munkanélküliség a gazdasági eredményességet korlátozza, gyengíti.

2.1.4. Gazdasági környezet

A szövetséghez tartozó települések mindegyike hátrányos besorolású. A komplex programmal is segítendő leghátrányosabb helyzetű települések száma 24, melyek a Barcsi járáshoz tartoznak. Kimondottan alacsony a lakosság gazdasági aktivitása, kevés munkavállaló tartja el a nagyarányú inaktív- elöregedő- lakosságot. Az alulképzettség általános probléma minden településen. A munkanélküliségi ráta évek óta emelkedő tendenciájú. Mindezek mellett magas a szociálisan hátrányos helyzetű rétegek aránya. Az álláskeresők közel 40%-a részesül szociális segélyben. A roma lakosság becsült aránya 20%, számarányuk az összlakosságszámon belül folyamatosan nő. Helyzetüket az alacsony jövedelem, a képzettség hiánya, a nagyarányú és hosszú távú munkanélküliség, függés a jóléti intézményektől és a társadalmi stigmatizáció együttesen jellemzi. Ezek a problémák azonban a helyi társadalom egyre szélesebb rétegeit sújtják. Az alacsony iskolai végzettségűek, a szakképzetlenek, illetve az elavult szaktudással rendelkezők tartósan kiszorulnak az amúgy is szűkös munkaerő-piacról és a társadalom perifériájára szorulnak.

A HACS tervezési területén a munkanélküliség aránya 11,43 %, míg a nyilvántartott munkanélküli pályakezdők aránya 10,08 %. Az aktív korú munkanélküliek aránya az állandó lakosságból (21-60 éves korosztályból) 11 %, míg a HACS területén nyilvántartott összes munkanélküli közül ugyanez az arány 96,06 %. Sajnos 61 éves kor felett is találhatunk térségünkben munkanélkülieket, akik száma szerencsére elenyésző, arányuk nem jelentős, csupán 0,24 %. A magas munkanélküliség egyik fő oka a munkahelyek hiánya, de azt jelentősen befolyásolja a munkanélküliek alacsony képzettségi szintje is. Az álláskeresők között legnagyobb számban az általános iskolai, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak. Az elmúlt években rendkívüli módon megnőtt a regisztrált munkanélküliek képzési, átképzési hajlandósága. A szakmaválasztásukat azonban elsősorban nem a piaci kereslet, hanem a képzések idején folyósított szociális jellegű képzési támogatás ösztönzi. Ezért a munkaerő- piaci képzések hatékonysága rendkívül alacsony. Mivel a térségben a lévő kis és középvállalkozások elsősorban képzett szakembereket kívánnak foglalkoztatni, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők számára csak az önkormányzatok, illetve a társulások által bonyolított közcélú foglalkoztatási programok jelentenek átmeneti foglalkoztatási lehetőséget.

Alacsony a vállalkozói aktivitás. Általában alacsony a vállalkozás-sűrűség.

A szükséges erőforrások hiánya, illetve korlátozott mértékű rendelkezésre állása miatt, a meglévő vállalkozások egy jelentős része nem versenyképes. A térség mezőgazdasági adottságait a korszerűtlen termelési technológiák alkalmazása miatt, csak korlátozottan hasznosítja. A vállalkozások többsége alacsony létszámot foglalkoztató kis- és egyéni vállalkozás. A térségben az utóbbi 10 évben jelentősen nőtt a településeken a vállalkozók

száma. Többségük azonban egyéni vagy családi mikro-vállalkozás, melyek az általános tőke és innováció hiány miatt kevésbé versenyképesek. A térség gazdaságában meghatározó szerepe a Barcs és Nagyatád városokban működő nagyobb vállalkozásoknak van. A térség legnagyobb foglalkoztatói mellett az önkormányzatok szívják fel a legnagyobb munkaerőt. A községek többségében nem jöttek létre nagyobb létszámú foglalkoztatók. Néhány kivételtől eltekintve azonban, a térség jelentősebb vállalkozásai sem foglalkoztatnak 25-30 főnél magasabb létszámot. A térségben jelenleg nincs olyan vállalkozás mely hivatalosan nagyvállalkozás kategóriába esne, a mikro-vállalkozások aránya pedig 70-80% között mozog. Térségünkben a vállalkozói kedv jelenleg stagnál. A meglévő vállalkozók megerősödését, illetve új befektetők térségbe települését gátolja a gyorsforgalmi utak hiánya, a meglévő úthálózat rossz állapota, valamint a teherszállításhoz szükséges vasúti pályák elégtelen minősége. A vállalkozások egy jelentős részének piaci, piacszerzési, piacra jutási problémáik vannak. A kezdő vállalkozások között nagyon magas a kényszervállalkozók és az elsőgenerációs vállalkozók aránya, így a vállalkozói kultúra hiánya gátja lehet a vállalkozások fejlődésének.

A helyzetet továbbsúlyosbítja, hogy a piacképes termékeket előállítani tudó vállalkozások nem találnak megfelelő számú, munkavállalásban motivált, szakképzett munkaerőt. Az önkormányzatok egy része helyi adómentesség biztosításától reméli a vállalkozások letelepedését, megerősödését. Barcs ipari parkkal, a községek egy része szabad iparterületekkel rendelkezik. Bár a középfokú oktatási intézményekben hagyománya van a szakmunkás képzésnek, de az intézményi képzés szakmastruktúrája jelenleg nem igazodik a gyorsan változó kereslet igényeihez.

A vállalkozások számára fejlődési lehetőséget jelenthet a határ-menti elhelyezkedés, mely kedvez a nemzetközi kapcsolatok kiépítésének, erősödésének.

Összegzés: Kevés KKV működik és nagyüzemek egyáltalán nincsenek a térségben. Az infrastruktúra állapota és a munkaerőpiac összetétele a meglévő vállalkozások gazdasági versenyben való részvételét gátolják, az új vállalkozások létrejöttét nehezíti.

2.1.5. Társadalmi környezet

A civil szervezetek nagyobb részt közös érdeklődésen alapuló tevékenységek szervezésére jöttek létre, többségük egyesületként működik. Létük több településen nem, vagy csak csekély mértékben érzékelhető. A szervezetek egy része érdeklődik a településfejlesztési célok megvalósítása iránt az önkormányzati, jóléti, szociális feladat átvállalásában azonban kevesen gondolkodnak.

A térségben kis számban találhatók meg az olyan szolgáltató típusú egyesületek, alapítványok, amelyek térségi, sőt megyei szinten is részt vesznek a gazdaságfejlesztésben, az esélyegyenlőség megteremtésében és a környezettudatos gondolkodás erősítésében. Ezek a szervezetek a különféle pályázati lehetőségek kihasználásával elérték, hogy a feladatellátásukhoz, működésükhöz infrastruktúrával, tárgyi-, technikai eszközparkkal rendelkeznek és főfoglalkozású munkavállalókat képesek foglalkoztatni.

A településeken elszórtan találhatunk olyan aktív civil szervezetek, amelyek profilja a hagyományőrzés, hagyományápolás. Ezek a szervezetek elsősorban nemzetiségi alapon, nemzeti hagyományaikat őrzik. Nagyszámban vannak sport célú és hobbiból főként vadászat, horgászat címén alakult egyesületek és természetesen többen a települési kultúra fenntartásáért működnek.

Összegzés: A térségben számos civil szervezet működik, de elszigetelve, elszórtan, együttműködés nélkül. A működő szervezetek főként önerejükből tartják fenn magukat, kevés

pályázati forrást kapnak, de a társadalmi élet színtereit adják, működésük kiemelt fontosságú a vidéki élet fenntarthatóságában.

2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A Rinya-Dráva Szövetség széleskörű együttműködési hálózatot tart fenn. A HACS tagsága 120 főből áll, bár évről-évre folyamatosan változó taglétszámmal számolhattunk. A közszférát a Barcsi és Nagyatádi járások 41 települési önkormányzata alkotja. A civil szférában 45 különböző célú csoport, egyesület, alapítvány, szövetség vesz részt, míg a vállalkozói szférát 34 szervezet, magánszemély képviseli. A tagokkal évente a közgyűlések keretein belül érintkezünk, illetve a fontos eseményeket, vidékfejlesztést érintő változásokat érdekképviseleti fórumokon keresztül ismertetjük.

A Szövetség több együttműködést igénylő projektben vett és vesz részt folyamatosan, közte a LEADER Térségek közötti együttműködési pályázatokban is.

Szervezetünk a térségben megvalósult Integrált Közösségi és Szolgáltató Terek címbirtokosaival együttműködési megállapodást kötött, akik helyszínt és programot biztosítanak rendezvényeinknek. Tagjai vagyunk a kultúráért és közművelődésért tevékenykedő Barcsi Kistérségi Közkincs Kerekasztalnak.

Turisztikai partnerként a Nagyatád-Rinyamente Turisztikai Egyesület, mint TDM szervezet, valamint a Dráva-menti Turisztikai Egyesület nevezhető meg, mely szervezet tervei szerint Turisztikai Desztinációvá válik a közeljövőben.

Az Akciócsoport turisztikai céllal rendezvénynaptárat készít, melyben nem csak a térségi rendezvények programok kerülnek bemutatásra, hanem a helyi szállásadók is. A rendezvénynaptár további célja a térségi együttműködés beindítása volt, hogy a rendezvények szervezői az időpontokat egymás rendezvényidőpontjainak figyelembevételével határozzák meg.

A térségben végzett kutatómunkánknak köszönhetően megismertük a vidéki kézműveseket, helyi termelőket, hagyományőrző csoportokat. A velük kialakított kapcsolatok célja a térségi együttműködések a műveiknek, termékeiknek, a produkcióiknak piacra jutásának az elősegítése.

Saját, a Stratégia megvalósításához kapcsolódó projektjeinkben, szintén törekedtünk együttműködő partnereket bevonni. A „Madáretetők és költőodúk óvodai kihelyezése”című, mind partnerségi mind a környezeti nevelés szempontjából mintaértékű projektünkhöz, a térségünkben működő Duna-Dráva Nemzeti Park biztosított szakmai hátteret, a Kvalitás Kft termékeinek felajánlójaként a pályázat tárgyát, a térségi óvodák a pályázat alanyait, Szövetségünk a pályázat koordinálóit jelentették.

A két járásban működő Többcélú Kistérségi Társulásokkal a Stratégia tervezése, felülvizsgálata, és megvalósítása során együttműködő partnerekként történnek egyeztetések.

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiánkban kiemelt célként szerepel a nemzetközi kapcsolatépítés, ezáltal célunk térségünk mikro-kis-középvállalkozásainak itthoni és határon túli bemutatása. Nemzetközi együttműködést előkészítése érdekében a HACS a franciaországi GAL Sologne et Bocage Bourbonnails-nál tett látogatást. A kiutazás célja a helyi termékek piacra jutásának elősegítés, a rövid élelmiszer értékesítési láncok kialakítása, a fiatalok elvándorlásának megakadályozása, a francia jó gyakorlat megismerése és későbbi adaptálása volt. Ugyan ennek az együttműködésnek az elősegítése érdekében történt kapcsolatfelvétel a romániai GAL Campia Transilvaniei-vel. A működési területünk határ-menti elhelyezkedéséből fakadóan, főként a szomszédos horvát oldalon keresünk partnereket magunk és a tagjaink számára. A CROST II magyar-horvát projektfeltáró és előkészítő programban a turisztikai együttműködések kialakítására, infrastrukturális fejlesztések

kidolgozására, támogatására törekedtünk. Jelenleg is keressük a most alakuló horvát HACS-okkal az együttműködés lehetőségét az IPA DUPLO Program keretében az MTA Közgazdasági és Regionális Kutatások Intézetével együttműködésben. Az együttműködés célja, hogy a jövőbeni térségi fejlesztési stratégiák egymás térségeinek figyelembevételével, és egymással egyeztetve készüljenek el.

2.3. LEADER megvalósítás során elért eredmények

A Stratégia tervezés során a különböző célú, prioritású fejlesztéseket külön–külön kezeltük, a forrásallokációt a prioritásoknak megfelelően készítettük. A felülvizsgálatban az összehasonlíthatóság miatt is célszerű elválasztani a gazdaságfejlesztő, vállalkozásfejlesztő intézkedéseket a közösségi célú szolgáltatás és településfejlesztő intézkedésektől.

2.3.1. Vállalkozási célú intézkedések

A gazdaságfejlesztésre irányuló tervezett intézkedések közül a III. tengelyben meghirdetett „Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése” jogcím Stratégiánk egyik alappillére. A vállalkozók pályázati aktivitása nőtt, folyamatos volt az érdeklődés a HVS megvalósítás alatt is a meglévő források iránt. Míg első körben főként kisebb értékű beruházások voltak jellemzőek a második körre több pályázó a maximálisan igényelhető forrásra pályázott. A negyedik pályázati körben Szervezetünk maximalizálta a jóváhagyott támogatás összegét 10 millió forintban, így a beérkezett kérelmezők többsége a maximális összegre nyújtotta be kérelmét. A 3-ik pályázati kör központi meghirdetésű és kezelésű volt. Továbbra is kiemelt jelentőségű a mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése, valamint a diverzifikáció elősegítése.

Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcím TK1-2-4			
	vállalkozó	magánszemély	összesen
Beérkezett (db)	43	5	48
Nyertes (db)	33	5	38
Igényelt támogatás (Ft)			602 971 979 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)			435 260 147 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)			145 835 251 Ft

1. ábra - ÚMVP III. Mikrovállalkozás jogcím TK1-2-4 eredmények

A HVS második alappillére a „Turisztikai tevékenységek ösztönzése” jogcímben került meghirdetésre. Célunk a szálláshelyek, turisztikai szolgáltatások fejlesztése volt. A meglévő, de felújításra, bővítésre szoruló, valamint az újonnan létrehozandó szálláshelyek többsége 4-10 férőhely kialakítására törekszik. Ezeket a helyben, illetve a turisztikai attrakciók környezetében jelentkező igényeket kellett kielégíteni. A tipikus falusi vendéglátás feltételeinek megteremtése a lakóterek és vizesblokkok kialakításával és korszerűsítésével, komfort fokozatának emelésével elérhetővé válik. Megállapítható, hogy erre a jogcímre az első pályázati körben volt a legnagyobb a részvételi szándék, azonban a második körben voltak a legmagasabbak az igényelt támogatások, hiszen a maximálisan jóváhagyható támogatási összeg magasabbra volt beállítva. A negyedik pályázati körben szintén maximalizálva lett a jóváhagyott támogatási összeg. A harmadik pályázati kör központi meghirdetésű és kezelésű volt.

Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím TK1-2-4					
	önkormányzat	civil	vállalkozó	magánszemély	összesen
Beérkezett (db)	2	5	7	12	26
Nyertes (db)	1	4	7	7	19
Igényelt támogatás (Ft)					458 436 706 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)					324 422 078 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)					120 843 143 Ft

2. ábra - ÚMVP III. Turisztika jogcím TK1-2-4 eredmények

Az igényelt támogatási összeg mindegyik jogcím esetében túllépi, sőt a vidéki örökség megőrzése jogcím esetében majdnem háromszoros az igény. A táblázatban feltűntetett kérelem darabszámok és az azokhoz rendelt forrás és igényelt támogatás a harmadik pályázati kör nélküli eredményeket mutatják, ahogyan a nyertes pályázatok esetében is.

A mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcím esetében a nyerési arány 80%-os volt, mely során leginkább épületbővítés, felújítás, eszközbeszerzés volt a jellemző, míg az első és második körök esetében inkább csak az eszközbeszerzés. A turisztika tevékenységek jogcím esetében a nyerési arány 76%-os volt, ahol az első és második körnél inkább a szállás-, pihenő-, megállóhelyek kialakítása volt jellemző, míg a negyedik pályázati körnél az ezekhez kapcsolódó eszközbeszerzés, bővítés esetleg felújítás mellett továbbra is nagy számmal jellemző volt új szálláshelyek kialakítása. Ha a 2011-es térségi statisztikákat nézzük, akkor megállapíthatjuk, hogy térségünkben a létrehozott új szálláshelyek-szállásadók száma alig nőtt, azonban az eltöltött vendégéjszakák száma egyenesen csökkent a 2008-as adatokhoz képest. Éppen ezért véleményünk szerint nem az új szálláshelyek kialakítására kellene, hogy tegyék a hangsúlyt pályázóink, hanem a meglévők újítására, szolgáltatások bővítésére, hogy a vendégeknek hívogatóbb legyen térségünk.

Erre a központi körre a két jogcím esetében összesen 19 db kérelem került benyújtásra, 15 db mikrovállalkozások fejlesztésére és 4 db turisztikai tevékenységek ösztönzésére. Az igényelhető támogatás összeg pályázónként 35 Mft-ben volt maximálva. Megfigyelhetjük a központi és az Akciócsoporton keresztül megvalósított támogatási körök eredményessége közti különbséget.

Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcím TK3			
	vállalkozó	magánszemély	összesen
Beérkezett (db)	15	0	15
Nyertes (db)	9	0	9
Igényelt támogatás (Ft)			358 615 290 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)			245 886 936 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)			19 783 384 Ft

Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím TK3			
	civil szervezet	vállalkozó	összesen
Beérkezett (db)	1	3	4
Nyertes (db)	0	1	1
Igényelt támogatás (Ft)			98 181 205 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)			25 399 888 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)			0 Ft

3. ábra - ÚMVP III. Mikrovállalkozás és Turisztika jogcím TK3 eredmények

A LEADER célterületek közül a helyi terméket előállítók támogatása célterület esetében, mivel térségünkben a tipikusan helyi terméket előállítók vállalkozások száma alacsony, a célterület kiírásával ösztönözni kívántuk a vállalkozókat az ilyen irányú tevékenységekre. A második pályázati körben ugyanerre a célterületre jelentősen megnőtt az érdeklődés, 24 db kérelem érkezett be kicsivel kevesebb, mint 84 millió forint értékben, melyből jóváhagyásra került 12 db. Legjellemzőbb beruházások a méhészeti tevékenységek fejlesztése, eszközbeszerzése voltak kapcsolatosak, valamint a húsfeldolgozók és minőségbiztosítás. A nagy érdeklődésre való tekintettel indokolt, hogy ez a célterület a következő kiírásban is szerepeljen.

A vállalkozói jogcímben a csak erdészeti szolgáltatással foglalkozók technológia fejlesztése célterületben az erdészeti célra használt géppark fejlesztése és korszerűsítése volt a támogatott tevékenység, kiemelve az állománynevelési tevékenységek támogatását. Az új technológiák alkalmazásával környezetbarátabb, és hatékonyabb módon sikerült művelni az erdőket. 9 pályázóból 7 lett nyertes, várható volt, hogy a második pályázati körben még egyszer ennyi pályázónk lesz nagyobb projektméretekkel, az allokált forrás lekötésre kerül. A második pályázati körben 30 db kérelemből 16 db lett nyertes, így a várakozások beigazolódtak, melyekre nagyobb projektméret volt jellemző, s így a források nagyobb része került lekötésre. Míg az első körben kicsit több mint 13 millió forint került jóváhagyásra, addig a második körben több mint 75 millió forint. A nagy érdeklődésre való tekintettel indokolt, hogy ez a célterület a következő kiírásban is szerepeljen.

Az erdei iskolák fejlesztése célterületben a projektgazda a térségben egyedüliként tart fenn vállalkozásszerűen erdei iskolát, melyet a Környezet és Energetikai Operatív Program nem támogat. A pályázó a támogatást épület felújításra, eszközpark fejlesztésre használta fel, a turisztikai látogatottság növelése és az oktatás magas színvonalának megteremtése céljából. További támogatást nem igényel, új célterület kiírása vált szükségessé.

LEADER vállalkozási alapú fejlesztés TK1-2		
Célterület megnevezése	nyertes (db)	Jóváhagyott támogatás (Ft)
Helyi termlk előállítók támogatása	13	43 080 009 Ft
Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése	23	88 494 843 Ft
Erdei iskolák fejlesztése	1	34 474 223 Ft
Turisztikai eszközpark fejlesztése	1	4 940 000 Ft
Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése	49	37 162 084 Ft
Kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése	8	101 761 363 Ft

4. ábra – LEADER vállalkozás alapú fejlesztések TK1-2 eredményei

A mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése célterület kiírására csak a második pályázati körben került sor, melyre igen nagy volt az igény, 54 db kérelem érkezett a HACS-hoz több mint 43 millió forint értékben, melyből végül 49 db kérelem lett nyertes. A pályázati igények között jellemzően eszközbeszerzést, építést, korszerűsítést, infrastrukturális beruházást, marketing- és informatikai fejlesztéseket találunk. E jogcím ismételt kiírásának létjogosultsága van a nagy érdeklődésre való tekintettel.

A kis-és középvállalkozások telephelyfejlesztése célterület kiírására szintén csak a második pályázati körben került sor, melyre 9 db kérelem érkezett be nagy pályázati igénnyel, több mint 118 millió forint értékben, melyből 8 db kérelem lett nyertes. Épület korszerűsítése, eszközbeszerzés a jellemző beruházások. Mivel a célterületre jóváhagyható maximális

támogatási összeg 15 millió forint volt, nagy pályázati igények érkeztek be, így indokolt, hogy ez a célterület a következő pályázati körben is kiírásra kerüljön.

2.3.2. Közösségi célú intézkedések

Az ÚMVP III. tengelyében a falumegújítás és fejlesztés jogcím által támogatott célterületek, a közösségi célú fejlesztésekben volt Stratégiánk kiemelt intézkedése. Több HPME is megcélozta az ebben az egy jogcímben meghirdetett támogatott tevékenységeket. Egyetértés volt abban, hogy a települések külső megjelenésének javulása, játszóterek, közparkok, egyéb szolgáltató közösségi terek építése, környezetének rendezése hozzájárul a települések vonzerő növekedéséhez így az életminőség javításához. Az intézkedés eredményességét tekintve első körben 27 db a második körben 14 db, a harmadik körben pedig 34 db pályázat érkezett be térségünkből, így mindösszesen 75 db kérelem érkezett be és további kész projektek várnak megvalósításra. Erre a jogcímre leginkább az önkormányzatok és a civil szervezetek nyújtottak be kérelmet, míg az első pályázati kör esetében inkább csak az önkormányzatok részéről volt nagy az érdeklődés.

A másik életminőségjavító jogcím, a vidéki örökség megőrzése, szintén számos intézkedésünket tömörítette össze. A védett épületek megóvása a helyi épített örökség védelme fontos célkitűzése volt Stratégiánknak. Az első III. tengelyes körben főként egyházi projektek születtek ezek nagy része templom, plébánia felújítás volt, a második körben éledő civil szervezetek és az önkormányzatok a helyi védett épületeik megmentésére pályáztak, így már tájházak, faluképet rontó épületek is felújításra kerültek. A közel azonos pályázat szám 13 db, ill. 12 db, teljesen új célterület felosztást eredményezett, az új ötletek egyre kevésbé egyházi jellegű fejlesztések, inkább közösségi fejlesztések, ezért kiváltképp támogatandók. A harmadik pályázati körben erre a jogcímre 24 db kérelem érkezett, így mindösszesen erre a jogcímre 49 db kérelem érkezett. A harmadik pályázati körben érkezett be a legtöbb kérelem, melynek 75%-át az egyházak nyújtották be. Az alább feltűntetett táblázatok esetében a nyertes kérelmek darabszáma illetve elnyert támogatási összegek nem foglalják magukba a jelenleg még elbírálás alatt álló III. tengely TK3 pályázati körét, ezért ezek az adatok csak az első és második pályázati körökre vonatkoznak.

Falumegújítás és fejlesztése jogcím TK1-2-3				
	önkormányzat	civil	egyház	összesen
Beérkezett (db)	39	28	8	75
Nyertes (db)	22	6	7	35
Igényelt támogatás (Ft)				660 274 358 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)				311 688 733 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)				260 889 376 Ft

5. ábra – ÚMVP III. Falumegújítás és fejlesztése jogcím TK1-2-3 eredményei

Mind a falumegújítás- és fejlesztés, mind pedig a vidéki örökség megőrzése jogcímek esetében megállapítható, hogy a harmadik kör bizonyult a legsikeresebbnek, hiszen ebben a körben annyi kérelem érkezett mindkét jogcímre, amennyi az első és második körökre összesen. A falumegújítás jogcím esetében a civil szervezetek voltak a legaktívabb pályázók, az önkormányzatok pályázati kedvét pedig nem vette el az sem, hogy mindkét jogcímben maximális jóváhagyható támogatási összeget jelöltünk meg 10 MFt-ban annak érdekében, hogy minél többen tudjanak az allokált forrásra pályázni, s így minél több lehessen a nyertes kérelem is.

Az első, második és harmadik pályázati kört összevonva, e két jogcím esetében is az igényelt támogatási összegek jóval meghaladták a HACS által az adott jogcímre allokált forrásokat, sőt a vidéki örökség jogcím esetében majdnem 2,5-szeres volt a túligénylés.

Vidéki örökség megőrzése jogcím TK1-2-3				
	önkormányzat	civil	egyház	összesen
Beérkezett (db)	9	5	35	49
Nyertes (db)	3	7	6	16
Igényelt támogatás (Ft)				617 645 084 Ft
Jóváhagyott támogatás (Ft)				161 299 585 Ft
Kifizetett támogatás (Ft)				111 638 249 Ft

6. ábra – ÚMVP III. Vidéki örökség jogcím TK1-2-3 eredményei

A konkrétan LEADER fejlesztési forrásból tervezett közösségi intézkedések kiemelt célterületei a települési közösségeknek helyszínt biztosító épületek külső, belső felújítása, a civil szervezetek működését segítő eszközbeszerzések, az erdei iskolák közösségi célú felújítása volt.

A térségünkben működő, kedvezményezett erdei iskolák mindegyike pályázatot nyújtott be és fejlesztette épületét, szolgáltatásait az Erdei iskolák közösségi célú fejlesztése célterületben. Az allokált forrás nagy része felhasználásra került, a továbbiakban meghirdetésre nem kerül.

A térségünkben működő állatmenhelyet működtető egyetlen civil szervezetnek kiírt Állatmenhelyek létrehozása, fejlesztése célterület, a civil szervezet további kötelezettség vállalásának lehetetlensége, szűkös pénzügyi helyzete miatt nem kerül meghirdetésre, új intézkedés kidolgozása, vagy forrásátcsoportosítás szükséges.

LEADER közösségi célú fejlesztés TK 1-2.					
	Nyertes pályázatok				
Célterület megnevezése	Önkormányzat	Civil	Egyház	Összesen	Jóváhagyott támogatás
Erdei iskolák közösségi célú fejlesztése	0	3	0	3	28 322 838 Ft
Állatmenhelyek létrehozása, fejlesztése	0	1	0	1	4 169 625 Ft
Civil szervezetek eszközbeszerzése	10	44	4	58	69 753 478 Ft
Kulturális pontok eszközbeszerzése	26	7	0	33	30 480 866 Ft
Sportlétesítmények fejlesztése	7	18	1	26	54 015 933 Ft
Rinya-Dráva menti kiadványok támogatása	1	9	0	10	20 856 029 Ft

7. ábra – LEADER közösségi célú fejlesztések TK 1-2 eredményei

A térségben működő kifejezetten hagyományőrzéssel foglalkozó szervezetek számára kidolgozott célterületünk a Hagyományőrző csoportok támogatása volt, mely a második pályázati körben civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése címen került kiírásra. Az első pályázati körben jegyzett kedvezményezeti kör mindegyike pályázott. Tradicionális hangszerek, népviseletek készültek. A második pályázati körben jelentősen megnőtt a

pályázati kedv, ugyanis míg az első körben csupán 6 db kérelem érkezett be, addig a második körben már 75 db érkezett, melyből 58 db lett végül nyertes. Ez egy igen jelentős sikernek könyvelhető el, mivel a térségünkben működő civil szervezetek pályázati kedve felébredt, így terveink szerint bővíteni szükséges mind a támogatott tevékenységek, mind a kedvezményezettek körét a civil szervezetek alaptevékenységének támogatására.

A legnagyobb pályázói aktivitást az első pályázati körben a Művelődési Házak eszközbeszerzése célterület váltotta ki, amelyben forrásátcsoportosításra is szükség volt, az eredményessége kiemelkedő volt. A cél, bővíteni a támogatott tevékenységek körét a hangtechnikai eszközök beszerzése mellett bútorok, egyéb minőségi, energiahatékony, környezetbarát eszközök beszerzésére. A második pályázati körben a kulturális pontok eszközbeszerzése célterület foglalta magába a művelődési házak eszközbeszerzését, melyre 20 db kérelem érkezett be, s melyekből az első és második körben összesen 33 db lett nyertes. Szervezetünk, a következő pályázati körben nem tervezi e célterület ismételt kiírását, mivel az első és második körben jelenős volt az igény, mely lefedte a HACS tervezési területét, így új igények jelentkezésével nem számolunk.

A szintén sok pályázót megmozgató Sportlétesítmények fejlesztése, felújítása célterület az első pályázati körben 9 beérkezett pályázatából 7 civil projektgazdát takar. A második pályázati körben erre a célterületre 26 db kérelem érkezett, melyből 18 db lett nyertes. E célterület a közösségi fejlesztések mintaértékű intézkedése volt. Mivel a III. tengely leretében is lehetővé vált sportlétesítmények fejlesztése, így újbóli megnyitását most nem tervezzük.

A térségi marketing fejlesztésének eszköze volt a Rinya-Dráva menti kiadványok készíttetése célterület. A támogatott tevékenységek körét a úgy módosítottuk, hogy nem kellett kötelezően idegen nyelven is elkészíteni a kiadványokat, de értékelési szempont volt. A papíralapú megjelenés mellett, a digitális marketing eszközök (hírlevél, honlap fejlesztés) használatával bővítettük. Az első pályázati körben erre a célterületre csupán 1 db kérelem érkezett be, mely nyertes is volt, míg a második pályázati körben 11 db nyújtottak be, melyből 9 civil szervezet. Az allokált forrás nagy része ennél a célterületnél is felhasználásra került, így a továbbiakban meghirdetésre nem fog kerülni

LEADER rendezvény, képzés TK1-2.					
	Nyertes pályázatok (db)				
Célterület megnevezése	Önkormányzat	Civil	Egyház	Összesen	Jóváhagyott támogatás
Rendezvények támogatása	31	23	1	55	57 137 024 Ft
Képzések támogatása	0	5	0	5	29 832 308 Ft

8. ábra – LEADER rendezvény, képzés TK 1-2 eredményei

Az egyik legnagyobb sikernek a LEADER rendezvények jogcímben elért pályázói aktivitást könyvelhetjük el. A Kulturális, hagyományőrző rendezvények, egyedi attrakciók fejlesztése célterület támogatott tevékenységei által a térségben a szabadidős program kínálat növekszik, a civil szervezetek tevékenysége kiteljesedik, a rendezvények színvonala jelentősen javul. Kialakul a helyi öntudat, erősödik a társadalmi összefogás, és nő a közösségi összetartás.. A célterület létjogosultságát mutatja, hogy míg az első pályázati körben 17 db kérelem érkezett be, melyek jelentős részét az önkormányzatok nyújtották be, addig a második körben a civil szervezetek érdeklődése nőtt meg jelentősen, emellett az önkormányzati aktivitás is emelkedett, ugyanis 45 db kérelem került benyújtásra. További fejlesztési forrást igényel, kibővítve az iskolaidőszakon kívüli táboroztatás lehetőségének támogatásával.

A LEADER képzésben az Általános vállalkozói, vendéglátói és idegenforgalmi képzések indítása célterület mellett egyéb témájú képzések, mint horvát nyelvoktatás vagy C

kategóriás jogosítvány megszerzésével került bővítésre a kiírás. Az első pályázati körben az egyetlen pályázó 6 képzési ciklus megtartását is vállalta, illetve újabb pályázati körben, további 6 képzést tartana, a célterületre a második pályázati kör kiírása és forrás allokálása indokolt volt, azonban további kiírását nem tervezzük.

ÚMVP III. tengely TK1-2 KK-i		
Jogcím	Utolsó kifizetési kérelem (db)	Összes kifizetett összeg
Mikrovállalkozások fejlesztése	14	145 835 251 Ft
Turisztikai tevékenység ösztönzése	4	120 843 143 Ft
Falumegújítás	34	260 889 376 Ft
Vidéki örökség megőrzése	11	111 638 249 Ft
Összesen	63	639 206 019 Ft

9. ábra – ÚMVP III. tengely TK1-2 KK-i

A mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcímnél 38 nyertes kérelemből teljes mértékben elszámolt 14 kérelmező, esetünkben ez 37%-os teljes elszámolást jelent. Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcímnél 19 nyertes kérelemből 4 számolt el teljesen, ez csupán 21%-os teljes elszámolást jelent. A feltűntetett összes kifizetett összeg magába foglalja nem csak az utolsó kifizetett összegeket, hanem azokat az összegeket is, amelyek a közbenső, tehát nem utolsó kifizetési kérelem alkalmával kerültek kifizetésre.

A falumegújítás és fejlesztés és a vidéki örökség védelme jogcímek esetében a feltűntetett számok az első és második pályázati kör nyertes kérelmezőiből teljes mértékben elszámoltakat mutatja.

A LEADER vállalkozás fejlesztési célterületek esetében az első és második pályázati körben nyertes kérelmek közül 43 db számolt el teljes mértékben a beérkezett 95 db kérelemből.

Leader vállalkozás alapú fejlesztések TK1-2 KK-i		
Célterület megnevezése	Utolsó kifizetési kérelem (db)	Összes kifizetett összeg
Helyi termelők támogatása	4	9 424 115 Ft
Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése	13	46 205 602 Ft
Erdei iskolák fejlesztése	0	0 Ft
Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése	25	18 996 433 Ft
Kis- és középvállalkozások telephely fejlesztése	1	248 924 Ft
Összesen	43	74 875 074 Ft

10. ábra - LEADER vállalkozás alapú fejlesztések TK 1-2 KK-i

A LEADER közösségi célú fejlesztések célterületei esetében 69 db kérelemnél történt meg a teljes elszámolás, mely 131 nyertes pályázatból adódik, 53%-os elszámolást jelent.

Leader közösségi célú fejlesztés, rendezvény és képzés jogcímek KK-i		
Célterület megnevezése	Utolsó kifizetési kérelem (db)	Kifizetett támogatás (Ft)
Erdei iskolák közösségi célú fejlesztése	3	18 848 423 Ft
Állatmenhelyek létrehozása, fejlesztése	1	4 165 419 Ft
Civil szervezetek eszközbeszerzése	32	35 669 955 Ft
Kulturális pontok eszközbeszerzése	22	18 161 352 Ft
Sportlétesítmények fejlesztése	8	14 917 938 Ft
Rinya-Dráva menti kiadványok támogatása	3	6 254 450 Ft
Rendezvények támogatása	38	37 505 465 Ft
Képzések támogatása	1	4 250 000 Ft
Összesen	109	139 773 002 Ft

11. ábra – LEADER közösségi célú fejlesztések TK1-2 KK-i

A LEADER rendezvény, képzés célterületeknél 39 db kérelemnél történt meg a teljes elszámolás, ez a nyertes 60 db kérelem 65%-a.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiánk 2008-as elfogadását követően, 2009-2010 években kialakult gazdasági világválság és a választások következményei az egész országban így térségünkben is érezhetők voltak, leginkább a stratégiánk alappillérét képző gazdasági fejlesztéseket érintette. A válság hatására a beruházások megvalósítása húzódott, a pályázói aktivitás lecsökkent. Ebben a jelenleg stagnáló helyzetben egy új, rövidebb megvalósítási idejű pályázati kör adhat új erőt.

A Szövetségünk Stratégiájának intézkedései, összességében mind a beérkezett pályázatok számát, mind a gazdaságfejlesztési arányokat tekintve, sikeresnek mondhatók. Azonban a megvalósítás tapasztalatait összegezve, több célterület esetében a túlzott lehatárolás, pályázói kör leszabályozása, a támogatott tevékenységek szűk köre befolyásolta az eredményességet. A felülvizsgálat lehetőséget ad a célterületek átfogalmazására, mely során a kedvezményezettek és a támogatott tevékenységek köre is bővülhet, új még meg nem fogalmazott célterületek formálódhatnak, vagy azok eredménytelensége, vagy megvalósulása miatt kikerülhetnek a tervezésből.

A Stratégia tervezés során kidolgozott intézkedések közül több, más forrásból (a Dél-Dunántúli Operatív Programból a Környezet és Energia Operatív Programból vagy más ÚMVP intézkedésből) volt finanszírozható, egy részük az elmúlt időszakban megvalósult, vagy jelenleg megvalósulás alatt áll, vagy forráshiány miatt nem megvalósítható ebben a tervezési időszakban. A Stratégia LEADER terve az EMVA IV. tengelyéhez kapcsolódik, és csak az ezen célokhoz allokált forrásból megvalósítható intézkedések kidolgozását célozza meg. A 2014-2020-as tervezési időszakra való felkészülés jegyében CLLD tervet készítettünk, ami több alapú finanszírozást tesz lehetővé, így ebben a fejezetben feltüntettünk olyan forrásokat is, melyek jelenleg kívül esnek az Akciócsoport döntési kompetenciáján, de a jövőben kívánatos lenne, így biztosítva a stratégia integrált megközelítését és komplex jellegét.

A LEADER programot szabályozó jogszabályok és eljárásrendek szerint a Stratégiában külön szükséges választani a vállalkozói célú és a közösségi célú intézkedéseket, melyek forrásallokációjánál nagyon fontos a minimum 45%-ot képviselő gazdaságfejlesztő intézkedések meghirdetése a teljes keretre vonatkozóan. Ez Akciócsoportunk esetében 60% felett van.

Összegezve: a Stratégia felülvizsgálatát a pályázati igények, a források, a jogszabályok és gazdasági változások egyaránt indokolják. Ezen változásokat figyelembe véve szükségszerű egy a 2008-as helyzetelemzésen alapuló, de minden fent felsorolt szempontot figyelembe vevő intézkedések megfogalmazása.

2.5. SWOT (GYELV) elemzés

Erősségek:	**Gyengeségek:**
kiemelkedő természeti adottságok, nagyszámú természeti kincsek erősödő ökoturizmus gyógyfürdők minősített erdei iskola programok kulturális örökségek nagy száma erős településszintű civil, nemzetiségi közösségek több település iparűzési adómenetessége alacsony ingatlanárak, bérleti díjak jó minőségű mezőgazdasági területek hatalmas erdőterületek speciális, faipari vállalkozások jelenléte erős szakközépiskolai, szakmunkás képzés kiváló zöldség- és gyümölcstermesztési adottságok kedvező természeti adottságok a különleges minőségű értékes mezőgazdasági termények előállítására (bor, zöldség, speciális termények) jelentős biomassza, geotermikus potenciál	rossz közlekedési infrastruktúra, az általános tőke, innováció hiánya kevés kkv vállalkozók pályázati inaktivitása öregedő, fogyó népesség fiatalok elvándorlása alacsony képzettségű népesség gépesített nagygazdaságok a helyi közösségekben a gazdálkodók nem jelennek meg helyi termelők, termékek hiánya kevés családi gazdaság ipari nagyüzemek, feldolgozóipar hiánya, folyamatos felszámolása nagy befogadóképességű, minőségi szálláshelyek hiánya kempingek hiánya turistaútvonalak, kerékpárutak hiánya, meglévők rossz állapota térségi marketing hiánya térségi közösségi szervezetek együttműködésének hiánya
Lehetőségek	**Veszélyek**
kerékpárútvonalak, turistaútvonalak kiépítése kereskedelmi szálláshelyek építése, felújítása határ mentiség, nemzetközi kapcsolatok piacbővítésre kertkultúrák kialakítása, zöldség – gyümölcstermesztésre hiányszakmák oktatási rendszerbe építése közlekedési infrastruktúra javítása, útépítés, felújítás, tömegközlekedés javítása nagyvárosok felé térségi ismeretség növelése marketingeszközökkel zöld beruházások megvalósulása faipari vállalkozások létrehozása, a működők megerősödése Horvátország EU-s csatlakozása	fejlesztési források elvonása 6-os főút, 68-as út állagromlása infrastrukturális fejlesztések elmaradása működő kkv-k felszámolása szálláshelyfejlesztések elmaradása romló szakmunkáshátter képző intézmények bezárása demográfiai folyamatok további romlása a munkanélküliség növekedése magyar élelmiszeripar további piacvesztése állandóan változó, kiszámíthatatlan jogszabályi környezet bonyolult, nehezen átlátható adórendszer alacsony fogyasztói tudatosság: kevés figyelem az egészséges életmódra, a hazai termékre, termékösszetételre kiszámíthatatlanul változó energiaárak kis piacméret

3. LEADER terv

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia Jövőképe

A gazdasági környezet a mező- és erdőgazdálkodás fejlesztési intézkedéseivel a helyi mikro- kis- és középvállalkozások, helyi termelők támogatásával megerősödik, innovatív technológiák használatával hatékonyabbá és gazdaságosabbá teszik működésük, növelik a kapacitásuk, új helyi termékek piacra juttatásával javítják versenyképességük, új vállalkozások jönnek létre. A térség településein nő azon munkahelyeket teremtő foglalkoztatók száma, amelyek képesek a helyi gazdasági folyamatokat befolyásolni, és azokhoz alkalmazkodva meghatározni és kiaknázni a térség kiugrási lehetőségeit. A térségek közötti együttműködések és tapasztalatcserék elengedhetetlen feltételei a vállalkozói szféra működésének. Stratégiánk segíti őket az új innovatív technológiák megismerésében, a helyes gyakorlatok átvételében egy-egy országos, akár nemzetközi rendezvényen, kiállításon, vásáron való részvétellel, ahol többek között saját termékeiknek is új piacot nyithatnak.

A szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztését a turisztikai programok, attrakciók fejlesztésének kell megelőznie. A minőségi turisztikai infrastruktúra megteremtésével és a térségmarketing együttes fejlesztésével vonzó célpontjává válik térségünk a belföldi turisták számára. Mindehhez hozzájárul a helyi épített örökségek felújítása, a faluképek javítása, turisztikailag vonzó egyedi rendezvények megtartása, mely a helyi lakosság számára is komfortosabbá, igényesebbé, elviselhetőbbé teszi lakóhelyét. A falvaink élhetőbbé tételéhez hozzá tartozik a lakosság számára elérhető szolgáltatások körének bővítése, minőségének javítása. A helyi közösségek, mind a kultúra fenntartásához, hagyományőrzéshez, sporthoz kapcsolódó tevékenységeikhez, nyújtott támogatások a civilek működésének erősítéséhez vezet, javítja munkájuk eredményességét.

Ezen fejlesztési irányok mentén érhető el, hogy a térség gazdasági- társadalmi életének meghatározó szereplői összefogjanak és közösen egy új LEADER szerű gondolkodásmódot honosítsanak meg a térségben.

3.2. Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A Stratégia alappillére a térségi gazdaság fejlesztése. A gazdaság szereplőinek a mikro- kis- közép-vállalkozásoknak jelentős része a tőkehiány miatt tevékenységi körét bővíteni, a piaci igényeket kielégítő új innovatív eljárásokat bevezetni, új vállalkozást elindítani, eszközparkjukat bővíteni, új, több munkaerőt foglalkoztatni, önerőből megfinanszírozni nem tudja. A többirányú vállalkozásfejlesztést, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program prioritásaként is megfogalmazott vidéki gazdaság diverzifikálását, segíti elő a Stratégia tervezésében még több prioritásra bontott célkitűzés a „Szilárd alapunk” a térségi gazdaság szereplőinek támogatása.

A kiváló földrajzi adottság, a természet által adott kincsek, a turizmus számára kínálnak kiváló lehetőségeket. Ennek mind a marketing, mind az infrastruktúra része, nagyon alacsony hatásfokkal működik. Bár a turisztikai szolgáltatással foglalkozó vállalkozások jelentős részét képzik a térségi gazdaságnak, mégis külön prioritásként kezeljük. A „Rinya-titka Dráva-kincse” a turizmusfejlesztés a Stratégia tervezés során is kiemelt cél volt, jelenleg a térségben érezhető belföldi ökoturizmus lassú, de folyamatos növekedése indokolja támogatását. Az Új Széchenyi Terv részét képző Gyógyító Magyarország- Egészségipari Programban a Turisztikai szolgáltatások fejlesztése pályázat támogatott tevékenységi körében nem támogatottak a Stratégia célkitűzései, az ÚMVP-ben érdekelt települések nem pályázhatnak a Programban, így a célkitűzés szükséges eleme a Stratégiának. Kerékpárutak, fenntartható

életmódot bemutató mintagazdaságok, azonban támogatottak így ezek már kikerülnek a Stratégia intézkedései közül, de részét képzi, mert fontos ökoturisztikai szolgáltatásnak minősülnek.

A fenti két célkitűzést szolgálják a vidéki lakosság munkaerőpiacra jutását segítő képzési támogatások. „Tudás=munka” a helyi humánerőforrás fejlesztése a hátrányos helyzetű munkavállalók, munkanélküliek felzárkóztatását, a vállalkozói vagy, vállalkozók pályázati aktivitását fokozását célozza meg. Az Új Széchenyi Terv Foglalkoztatási Programja képzési támogatásokat jelenleg nem tartalmaz. A térségben az elmúlt években is gondot okozott, ha voltak is felzárkóztatást segítő képzések azok nem helyben, közeli kisvárosban zajlottak, hanem általában a megyei, régiós központokban. A közlekedési infrastruktúra térségünkre jellemző rossz állapota megakadályozta a helyiek részvételét.

A helyi közösségek támogatása, ösztönzése a vidéki élet fenntartásának, az életminőség javításának fontos eleme. A településeken az önkormányzatok, a különböző tevékenységi körökben foglalkozó civil közösségek, az egyházak a lakosság komfort igényeinek, szabadidős tevékenységeinek, kulturális érdeklődésének kiszolgálásában fontos szerepet játszanak. A szerveztek társadalmi megerősítését, a működésükhöz kapcsolódó fejlesztések, eszközök, szolgáltatások biztosítását foglalja magában az „Élhető vidékünk” az életminőség javítás, közösségi fejlesztések célkitűzés. Számos Programban (NCA, NKA) találunk lehetőséget közösségi célú támogatások igénybevételére azonban ezek egy része országos, más része regionális megmérettetésre kényszeríti a szervezeteket, nem a helyi igények kielégítésére épít, kategorizál és így keveseknek tud ténylegesen megfelelő forrást biztosítani terveikhez.

3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

3.3.1. „Szilárd alapunk” - Térségi gazdaságfejlesztés

A térségben működő mikro-kis-közép vállalkozások a gazdasági élet meghatározó szereplői nagyvállalatok hiányában. A vidéki gazdaság diverzifikálásának fontos eleme a sokszínű vállalkozó réteg jelenléte, megtartása, térségre jellemző helyi, egyedi termékek előállítása, és mindezen tevékenységek, termékek bemutatása a térségben, az országban, és a határainkon kívül. A helyi gazdaság egyik húzó szektora, a nagy számban működő erdészeti szolgáltatást végzők. Gépállományuk, technológiájuk elavult , támogatást az ÚMVP I. II. tengelyéből csak 50 ha feletti erdőgazdálkodóként kaphatnak.

Az intézkedések ezeket a csoportokat figyelembe véve a kkv-k telephelyfejlesztését, eszközbeszerzését, marketingtevékenységek ösztönzését, helyi termék előállítók támogatását és az erdészeti szolgáltatók gépbeszerzését célozzák meg.

3.3.2. „Élhető vidékünk” - Életminőség javítás, közösségi fejlesztések

A fejlődő gazdaság meghatározó alapja az erős, aktív társadalom. Ezt egyrészt a térségben működő civil közösségek teremtik meg jelenlétükkel, működésükkel. Megfigyelhető, hogy ahol erős a közösségi összefogás, eredményesebben működnek a gazdaságok is. A közösségeket az önkormányzatok, a civil szervezetek, az egyházak egyaránt képviselik, más-más érdekeltségben, de egy célért, egy élhetőbb, szebb, rendezettebb vidékért küzdenek. Ennek feltétele a településeken közösségi terek, játszóterek kialakítása, a településkép javítása, védett és nem védett közösségi épületek, azok technikai felszereltségének, berendezésének felújítása, komfortjának növelése, kulturális rendezvények megtartása, a különböző civil szervezetek tevékenységeinek támogatása, az ahhoz használt

eszközök beszerzésének, vagy annak végzéséhez szükséges feltételek megteremtésének biztosítása.

3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák legkisebb eleme a fő célkitűzéseket alkotó intézkedések. Ezek a felülvizsgálat során beérkezett projektötletek csoportosításával születtek meg. Két fő irányvonal, a vállalkozási célú és a közösségi célú fejlesztések mentén csoportosítottuk az intézkedéseket. Az intézkedések alapját képző korábbi célterületek közül 6 db került megvalósításra kiválasztásra.

A 6 db LEADER intézkedés között 4 vállalkozási célú és 2 közösségi célú szerepel. A hangsúlyt a vállalkozásfejlesztésre fektettük, melyre a források 71%-át allokáltuk.

A felülvizsgálat során törekedtünk olyan intézkedések megfogalmazására, melyek a sajátos értékesítésű, egyedi minőségű termékek előállítását elősegítik, erősítik a térségen, településen belüli termék feldolgozási láncolat kialakítását, a termelők, gyártók egymásközti kereskedelmi kapcsolatainak javítását. A helyben foglalkoztatás, a helyi kisvállalkozások fejlődésének teret ad és segíti a kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését.

A közösségi célú intézkedések a beérkezett projektötletekre épülve számos olyan a vidéken működő közösségek fejlesztésére irányuló lehetőséget kínálhatnak, melyek részben az életminőség javítását, részben a vidéken élők megtartását, felzárkóztatását célozzák meg, alternatívát nyújtva a városi élettel szemben.

A Rinya-Dráva Szövetség területén ügyfelenként maximum 3 projekt adatlap benyújtására van lehetőség azzal a kitétellel, hogy intézkedésenként maximum 1 projekt adatlap nyújtható be. A Helyi Bíráló Bizottság által átdolgozásra javasolt projekt adatlap újbóli benyújtása nem minősül az adott intézkedés vonatkozásában második projekt adatlapnak.

A Rinya-Dráva Szövetség területén a támogatási rendeletben meghatározottaktól eltérően Az Akciócsoport által az értékeléshez meghatározott egyéb igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok hiánypótolhatóak.

A HVS-ben térségi kivitelezőnek/szállítónak a Barcsi vagy Nagyatádi járások területén székhellyel, telephellyel, fiókteleppel, lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező kivitelező/szállító tekintendő.

Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

3.4.1. Vállalkozási célú intézkedések

Intézkedés 1: Helyi termék előállítás fejlesztése

Új vagy meglévő helyi termékek előállításához, bemutatásához, piacra jutásához szükséges eszközök beszerzése, építmények, épületek felújítása, építése. A helyi termék piacra jutásához szükséges marketing tevékenységek ösztönzése. Helyi termék előállítók által működtetett Szövetkezetek támogatása.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Környezetgazdálkodás (412)**
Cél szerinti besorolás	**Vállalkozási célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Helyi termék előállítás fejlesztése (1)**
Rendelkezésre álló keret	**30 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**3 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**200 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**65 %**

Támogatható tevékenységek:
- építés
- gépbeszerzés
- eszközbeszerzés
- szolgáltatások igénybevétele
- marketing

Támogatott ügyfélkör:
- működő mikro kis és középvállalkozás
- induló mikro kis és középvállalkozás
- természetes személy
- mezőgazdasági őstermelő

Speciális szabályozás:

Méhészethez kötődő támogatási igény esetén a 47/2010. (XII.31.) VM rendelet által támogatásra jogosult eszköz, tevékenység nem támogatható.

Mezőgazdasági tevékenységhez csak 10 EUME alatti üzemméret esetén vehető igénybe a támogatás.

A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.

Kiválasztási kritériumok:
- munkahely teremtés
- munkahely megtartás
- térségi kivitelező/szállító alkalmazása
- mérleg szerinti eredmény

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

Intézkedés 2: Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése

A térségre jellemző erdőterületekre épülve számos erdészeti szolgáltatást végző vállalkozás működik. A támogatás célja a TEÁOR’08 0220 és/vagy 0240-es tevékenységet, erdészeti szolgáltatást végzők technológia fejlesztése. Az erdészeti célra használt géppark fejlesztése és korszerűsítése, gépek vásárlása, munkavédelmi eszközök beszerzése. Az új technológiák alkalmazásával környezetbarát és hatékony erdőművelés megvalósítása.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Környezetgazdálkodás (412)**
Cél szerinti besorolás	**Vállalkozási célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése (2)**
Rendelkezésre álló keret	**40 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**2 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**200 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**65 %**

Támogatható tevékenységek:
- gépbeszerzés
- eszközbeszerzés

Támogatott ügyfélkör:
- működő mikro kis és középvállalkozás
- induló mikro kis és középvállalkozás
- természetes személy
- mezőgazdasági őstermelő

Speciális szabályozás:

Az az erdőgazdálkodó, aki legalább 50 ha erdőterületen gazdálkodik, nem veheti igénybe a támogatást. A támogatási kérelemhez csatolandó a Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazolása az ügyfél nevére erdőgazdálkodóként bejegyezett erdőterület nagyságáról vagy arról, hogy nem szerepel a nyilvántartásban.

A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.

Kiválasztási kritériumok:
- munkahely teremtés
- munkahely megtartás
- térségi kivitelező/szállító alkalmazása
- mérleg szerinti eredmény

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

Intézkedés 3: Kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése

A térségben működő kis- és középvállalkozások számára a vidéki jellegükből adódóan kevés pályázati lehetőség volt az elmúlt években, fejlesztési terveiket nehezen tudták megvalósítani.

A kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése és az ahhoz kapcsolódó technológia fejlesztésének ösztönzése, a versenyképesség, a vállalkozói aktivitás, a munkahelyek megtartása és új munkahely létrehozása érdekében.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Versenyképesség (411)**
Cél szerinti besorolás	**Vállalkozási célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése (3)**
Rendelkezésre álló keret	**60 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**15 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**1 000 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**65 %**

Támogatható tevékenységek:
- építés
- gépbeszerzés
- eszközbeszerzés

Támogatott ügyfélkör:
- működő kis és középvállalkozás
- induló kis és középvállalkozás

Speciális szabályozás:

A támogatás igénybevételére a 2004. évi XXXIV. törvény 3.§ (1)-(2) bekezdés szerinti kis- és középvállalkozás jogosult, a 3.§ (3) bekezdés szerinti mikrovállalkozás kivételével.

A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.

Az intézkedés keretében eszköz és gépbeszerzés önállóan nem támogatható.

Kiválasztási kritériumok:
- munkahely teremtés
- munkahely megtartás
- térségi kivitelező/szállító alkalmazása
- mérleg szerinti eredmény

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

Intézkedés 4: Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése

A térségünkben kevés vidéki vállalkozás működik. A falusi szolgáltatók köre jellemzően mikrovállalkozás. A fejlesztéseik kisértékű beruházásokban merülnek ki a tőkehiány miatt. Támogatással érhető el a vidéki gazdasági szereplők közötti sokszínűség és versenyegyenlőség. Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása révén célunk a fejlett technikák, technológiák alkalmazásának ösztönzése, az infrastrukturális elemek fejlesztése. A pályázatok révén a vállalkozások modernizálódnak, hatékonyabbá válnak, az elmaradt és szükséges fejlesztések megvalósíthatók. A marketing tevékenységeken keresztül a piacra jutási lehetőségeik javulnak.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Versenyképesség (411)**
Cél szerinti besorolás	**Vállalkozási célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés**
HVS intézkedés	**Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése (4)**
Rendelkezésre álló keret	**40 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**3 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**200 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**65 %**

Támogatható tevékenységek:
- építés
- gépbeszerzés
- eszközbeszerzés
- szolgáltatások igénybevétele
- marketing

Támogatott ügyfélkör:
- működő mikrovállalkozás
- induló mikrovállalkozás
- természetes személy

Speciális szabályozás:

A támogatás igénybevételére a 2004. évi XXXIV. törvény 3.§ (3) bekezdés szerinti mikrovállalkozás jogosult, a 3.§ (1)-(2) bekezdés szerinti kis- és középvállalkozás kivételével.

A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.

Kiválasztási kritériumok:
- munkahely teremtés
- munkahely megtartás
- térségi kivitelező/szállító alkalmazása
- mérleg szerinti eredmény

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

3.4.2. Közösségi célú intézkedések:

Intézkedés 5: Civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése

A közösségek bár létesítő okiratukban, különböző célokat tűztek ki maguknak, mégis általánosságban a fő céljuk közös, törekednek mind a saját életük, mind a környezetük színesítésére. A tevékenységeikhez használt eszközök, működésük fenntarthatóságát szolgálják, melyre egyre nagyobb szükség van a települések közösségi életének biztosításához.

A civil szervezetek, klubok, önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, egyházak működéséhez tevékenységéhez szükséges olyan eszközök beszerzése, melyek tartósan szolgálják a tevékenységük ellátását.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Életminőség javító (413)**
Cél szerinti besorolás	**Közösségi célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Élhető vidékünk - Életminőség javítás, közösségi fejlesztések**
HVS intézkedés	**Civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése (5)**
Rendelkezésre álló keret	**50 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**1 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**200 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**100 %**

Támogatható tevékenységek:
- gépbeszerzés
- eszközbeszerzés
- szolgáltatások beszerzése

Támogatott ügyfélkör:
- önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, önkormányzati társulás
- nonprofit szervezet
- egyház

Speciális szabályozás:

Az önkormányzatok és nemzetiségi önkormányzatok csak a nem kötelező önkormányzati feladatok ellátásához kapcsolódóan pályázhatnak.

Csak a Barcsi és Nagyatádi járásokban székhellyel, telephellyel, fiókteleppel, lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező kivitelező/szállító által kibocsátott számla számolható el.

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

Intézkedés 6: Rendezvények támogatása

A civil szervezetek, egyházak, önkormányzatok számára támogatás nyújtása helyi rendezvények szervezésére, koordinációjára, táborok szervezésére, rendezvényekhez szükséges tárgyi eszközök beszerzésére. Olyan szabadidős rendezvények támogatására, melyek a település közösségi életében meghatározó szerepet töltenek be, elősegítik a térségi identitás kialakulását, javítják a települések életminőségét és alternatívát nyújtanak a nagyvárosi programokkal szemben.

ÚMVP intézkedés besorolás	**Életminőség javító (413)**
Cél szerinti besorolás	**Közösségi célú fejlesztés**
HVS célkitűzés	**Élhető vidékünk - Életminőség javítás, közösségi fejlesztések**
HVS intézkedés	**Rendezvények támogatása (6)**
Rendelkezésre álló keret	**20 000 000,- Ft**
Maximálisan igényelhető támogatás	**1 000 000,- Ft**
Minimálisan igényelhető támogatás	**200 000,- Ft**
Támogatás intenzitás	**100 %**

Támogatható tevékenységek:
- eszközbeszerzés
- rendezvény előkészítése és megvalósítása
- marketing

Támogatott ügyfélkör:
- önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, önkormányzati társulás
- nonprofit szervezet
- egyház

Speciális szabályozás:

Fellépőként csak Somogy megyei (székhellyel, telephellyel, fiókteleppel, lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező) fellépők tiszteletdíja számolható el.

Kiválasztási kritériumok:
- térségi kivitelező/szállító alkalmazása;
- helyi művészek, alkotók, művészeti, alkotói csoportok, termelők is fellépnek vagy kiállítanak a rendezvényen;
- a rendezvény szervezése és a programok lebonyolítása során alkalmaz szelektív hulladékgyűjtést;
- ingyenes gyermekprogramok biztosítása;
- a Rinya-Dráva Szövetség rendezvénynaptárában való szereplés.

Érintett települések köre:

Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

3.5. LEADER intézkedések forrástábla

	intézkedés neve	intenzitás	min.	max.	allokált keret	arány
1	Helyi termék előállítás fejlesztése	65 %	200 000,- Ft	3 000 000,- Ft	30 000 000,- Ft	69 %
2	Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése	65 %	200 000,- Ft	2 000 000,- Ft	40 000 000,- Ft	
3	Kis- és Középvállalkozások telephelyfejlesztése	65 %	1 000 000,- Ft	15 000 000,- Ft	48 297 536,- Ft	
4	Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése	65 %	200 000,- Ft	3 000 000,- Ft	40 000 000,- Ft	
5	Civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése	100 %	200 000,- Ft	1 000 000,- Ft	50 000 000,- Ft	31 %
6	Rendezvények támogatása	100 %	200 000,- Ft	1 000 000,- Ft	20 000 000,- Ft	
	Összesen				228 297 536,- Ft	100 %

A Rinya-Dráva Szövetség Elnöksége a beérkezett projekt adatlapok függvényében a fenti intézkedések közötti allokációt szükség szerint módosíthatja azzal a kitétellel, hogy többletforrást csak a vállalkozási célú intézkedésekre allokálhat. A forrásallokáció módosítása természetes módon és biztosan bekövetkezik, hiszen jelenleg is folyamatban van a meg nem valósult projektek által lekötött források felszabadulása. Ezek a források újból leköthetővé fognak válni, de csak a Stratégia elfogadását követően válnak ismertté (a Stratégiai elfogadásáig ismertté váltakat a fenti forrásallokáció tartalmazza).

3.6. A „LEADER-szerűség” vizsgálatának kritérium rendszere

A LEADER francia eredetű mozaikszó. A Liaison Entre Actions pour le Development de’Economie Rurale meghatározás rövidítéseként jött létre, jelentése: közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztéséért. A program 1991 óta létezik.

A LEADER program az Európai Unió közösségi kezdeményezéseként kezdődött, majd a 2007-2013. programozási időszakban került az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap támogatásainak körébe. Alapvető eltérés a LEADER és a horizontálisan meghirdetett egyéb (EMVA, ERFA, ESZA) intézkedések között a végrehajtás módja és a helyi, térségi jellegzetességekhez való szoros kapcsolódás. A más pályázati programoktól való el-, illetve lehatárolást is e két jellemző biztosítja. A LEADER lényege a vidékfejlesztésre irányuló intézkedések közötti kapcsolódások megteremtése. A LEADER módszere elősegíti, hogy a vidéki területek új módokat találjanak versenyképességük elérésére vagy fenntartására, a lehető legjobban használják ki a javaikat, és választ találjanak az előttük álló kihívásokra.

A LEADER program a társadalmi-gazdasági szereplők együttműködését ösztönzi az olyan javak és szolgáltatások létrejötte, fejlesztése érdekében, amelyek a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítják a vidéki területeken.

A LEADER alapelemei:

I. Alulról jövő kezdeményezés
II. Területalapú megközelítés
III. Partnerség
IV. Multiszektorális tervezés
V. Hálózatépítés
VI. Innováció
VII. Együttműködés

I. Alulról jövő kezdeményezés

1. A kedvezményezett a helyi akciócsoport településeinek valamelyikén aktív közösségi vagy gazdasági szereplő, vagy a helyi stratégiában meghatározott közösségi vagy gazdasági igények alapján tervezi megvalósítani tevékenységét.
2. A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt LEADER támogatással való megvalósítása esetén legalább 1 alkalommal részt vesz a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával kapcsolatos, együttműködést erősítő személyes konzultáción, rendezvényen vagy képzésen.
3. A kedvezményezett által korábban benyújtott és a Helyi Akciócsoport által elfogadott projekt ötletet valósít meg.

II. Területalapú megközelítés

4. A projekt a közösen megalkotott és elfogadott stratégiában együttműködő települések vonatkozásában olyan, a helyi stratégiában meghatározott témára irányul, amely közös hagyományon, adottságokon alapul, vagy újszerűsége, témája miatt a települések fejlődése szempontjából fontos.
5. A kedvezményezett a projektben olyan partnerekkel épít kapcsolatot, akik/amelyek a LEADER támogatásra jogosult településeken végzik tevékenységeiket.

III. Partnerség

6. A kedvezményezett együttműködik a helyi akciócsoport településein működő szervezetekkel szférák között, ágazatok között vagy ágazaton belül, vagy azt a projekt megvalósítása során építi ki.
7. A kedvezményezett a partnerséget megtestesítő Helyi Akciócsoportnak maga is tagja, és aktív résztvevője.

IV. Multiszektorális tervezés

8. A projekt hozzájárul a jogosult településeken a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi igényt elégít ki.
9. A projekt hozzájárul a helyi akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökségi értékeinek megőrzéséhez, bemutatásához vagy újak teremtéséhez.

V. Hálózatépítés

10. A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor.
11. A projekt együttműködési hálózat létrehozását célozza.
12. A kedvezményezett a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat tagja és aktív résztvevője.

VI. Innováció

13. A kedvezményezett a projekt megvalósításával a megvalósítás tervezett helye szerinti települést vagy a helyi akciócsoport által lefedett térséget tekintve olyan új terméket, vagy szolgáltatást vezet be, amely a helyi stratégiában a térségi igények között szerepelt.
14. A kedvezményezett a projekt megvalósítása során új technológiai módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.
15. A kedvezményezett projektjével új piacot céloz meg vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.
16. A kedvezményezett a projekt megvalósítása részeként javítja tevékenységét a természeti erőforrásokkal, az energiával való gazdálkodást tekintve.

VII. Együttműködés

17. A projekt tartalmaz szférák közötti és/vagy ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül.
18. A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a helyi akciócsoport területén vagy azon kívül működő szervezetekkel való együttműködés.
19. A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

3.7. A HVS-ben megjelenő környezeti, gazdasági, társadalmi, szempontok

3.7.1. Környezeti szempontok

Természetmegőrző vidékfejlesztés: Egyértelműen támogatnia kell a természeti értékek, a biológiai sokféleség, a genetikai állomány és a természetes térszerkezet megőrzését.

Ökologikus vidékfejlesztés: A gazdálkodási tevékenységek, valamint a föld- és tájhasználat során az erőforrás-igény és környezethasználat vegye figyelembe a környezet korlátozott eltartóképességét és a helyi természeti adottságokat.

Szennyezés megelőzés, minimalizálás: Törekedjen a szennyezések és a hulladékok kibocsátásának megelőzésére, illetve ahol ez nem lehetséges, e kibocsátások minimalizálására (a helyi környezetet csak az eltartó-képességéig terheli).

Tovagyűrűző negatív hatások minimalizálása: Mérsékelnie kell a mezőgazdaság okozta kedvezőtlen környezeti hatásokat; különösen nem erősítheti az elsivatagosodás, az éghajlatváltozás, a szélsőséges vízjárás, a talajpusztulás kedvezőtlen környezeti hatásait, továbbá nem vezethet a különböző környezeti rendszerek közötti szennyezés-átterhelésekhez.

Dematerializáció: A felhasznált ipari nyersanyagok (pl. műtrágya, növényvédő szer, agrotechnika) és energiahordozók mennyiségét, a szállítási és raktározási igényeket minimalizálni kell.

Újrahasznosítás: Az intézkedéseknek elő kell segíteniük a szennyvizek, a hígtrágyák és a hulladékok, mezőgazdasági melléktermékek újrahasznosítását.

Takarékosság a kimerülő készletekkel: A meg nem újuló természeti erőforrások és lételemek igénybevételét minimálisra kell szorítani.

Értékvédő gazdálkodás a megújuló erőforrásokkal: A feltételesen megújuló természeti erőforrások és környezeti elemek készleteit, állapotát és önszabályozó képességét fenn kell tartani és ezeket csak megújuló képességük mértéke és üteme figyelembevételével lehet igénybe venni.

Ágazati integráció: Segítse elő a fenntartható közlekedéspolitika, fenntartható energiapolitika, az ökológiai szemléletű tájgazdálkodás érvényre juttatását.

3.7.2. Gazdasági szempontok

Prosperáló vidéki gazdaság: Segítse elő a magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodást, a mezőgazdasági ágazat tőkehiányának mérséklését, a gazdálkodás stabilitását és kiszámíthatóságát.

Integrált termékpolitika: Segítse elő az integrált termékpolitika érvényesülését azáltal, hogy a termelői és fogyasztói mintázatok átalakításának iránya az anyag és energia intenzív termékek és szolgáltatások körétől, az anyag és energia szegény, inkább tudás és kultúra alapú termelés és fogyasztás irányába mutasson.

Decentralizált vidékfejlesztés: Nem vezethet a mezőgazdasági vállalkozások indokolatlan koncentrációjához, és elő kell segítenie a vállalkozások sokszínűségét, verseny-egyenlőségét.

„Termelj helyben, fogyassz helyben”: Segítse elő a helyi piacra jutást, a közösségi önellátást, támogassa a helyi élelmiszer-termelést és forgalmazást.

„Dolgozz helyben”: Segítse elő a helyben foglalkoztatást, a helyi kisvállalkozások fejlődését, a családi, kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését, támogassa a falusi életmód, a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését.

Minőségi termékek, innováció: Segítse elő a mezőgazdaságban az innovációt, az innovatív gazdálkodási technikák elterjesztését és a minőségi agrártermelést.

Diverzifikált vidéki termék kínálat: Segítse elő a sajátos értékesítésű, egyedi minőségű termékek (pl.: hungarikum) előállítását.

Térségen belüli termelési együttműködések: Erősítse a térségen, településen belüli termék feldolgozási láncolat kialakítását, a termelők, gyártók egymásközti kereskedelmi kapcsolatainak javítását.

3.7.3. Társadalmi szempontok

Helyi ökoszociális érdekeltség és társadalmi felelősség vállalás: Segítse elő, hogy az erőforrások használata felelősségtudatos körülmények között történjen, és a helyi közösségek érdekeit szolgálja.

Társadalmi méltányosság: Járuljon hozzá a vidéken élők megélhetésének javításához, a szegénység leküzdéséhez, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózásához.

Tudásalapú vidékfejlesztés: Segítse elő a mezőgazdaságban dolgozók képzését, hozzáférését az információhoz és a tudáshoz, segítse a gazdálkodást támogató helyi szellemi kapacitások, szolgáltatások kiépítését.

Társadalmi kohézió: Segítse, hogy a vidéki közösségek kitalálják saját jövőképüket, identitásukat, továbbá támogassa a térségek, települések társadalmi probléma importjának kikerülését (pl. városról kiköltözők vidéki szegregációja).

Szolidaritás, területi kohézió: Segítse elő az élelmiszertermelő és fogyasztó egymásra utaltságának felismerését, valamint a gazdaközösségek és a helyi társadalom kapcsolatának javítását.

Nemzedékek közötti igazságosság és társadalmi esély egyenlőség: Az erőforrások értékvédő, takarékos, hosszú távú szempontokat szem előtt tartó gazdálkodását kell megvalósítani, oly módon, hogy a nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők esélyegyenlősége is biztosított legyen.

Társadalmi részvétel: Segítse a gazdatársadalom és az érintett helyi közösségek, civil és szakmai szervezetek részvételét a vidékfejlesztési döntésekben, támogassa a vidéki civil társadalom önszerveződését és fejlődését.

3.7.4. Fenntarthatósági alapelvek

Helyi fenntarthatóság: Járuljon hozzá a helyi fenntarthatósághoz, azáltal, hogy nemzeti kincsként kezeli az ország egyedülálló mezőgazdasági és természeti adottságait, továbbá segítse a térség termék és nyersanyag, energia behozatal kiváltását.

Globális fenntarthatóság: Járuljon hozzá a globális fenntarthatósághoz, különösen az éghajlatváltozás megelőzése, a biológiai sokféleség megőrzése, valamint a vízkészletek és a talaj megóvása terén.

Ökoszociális vidékfejlesztés: Segítse elő a földhasználat strukturális problémáinak megoldását és a környezetkímélő, természet-megőrző mezőgazdasági szerkezetváltást.

Vonzó vidéki világ: Segítse elő a vidéki életmód javítását, erősítse a vidék megtartó- és vonzerejét, segítse elő a vidék Magyarország megismertetését.

Értékőrző, diverzifikált gazdálkodás: Segítse elő a vidéki életmód, kultúra és hagyományok sokféleségének megőrzését, biztosítsa a kulturális örökség részét képező építészeti, régészeti, néprajzi, településszerkezeti és táji értékek fennmaradását, óvja meg a vidék biológiai sokféleségét és relatíve jó környezetállapotát.

Gondosság és önzetlenség: Biztosítsa a „jó gazda gondossága” elvének az érvényesülését, de nem sértheti más közösségek (pl.: az érintett területekkel szomszédos térségek) értékeit és érdekeit, nem vezethet a területi különbségek növekedéséhez.

Etikus működés: Elő kell segítenie az egészséges termékek előállítását, állatjóléti tevékenységet és az etikus termelés és kereskedés kereteinek kialakulását.

Tudatos élelmiszertermelés és fogyasztás: Segítse elő az élelmiszer termékekkel kapcsolatos fogyasztói magatartás javítását és a fenntartható fogyasztási szokások elterjesztését.

4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

A Rinya-Dráva Szövetség LEADER Helyi Akciócsoport a HVS felülvizsgálat során a központi útmutatásokat betartva, kihasználta a média adta lehetőségeket a Stratégia felülvizsgálatának elvégzéséhez. A működésünk kezdete óta kiemelt kapcsolatot tartunk fenn a térségi média szereplőivel, cikkeink, híreink, sajtóközleményeink állandó forrásai a műsoraiknak.

A HVS felülvizsgálat alatt a legelső feladat a projektötlet gyűjtés volt, melynek időszakáról a helyi média az Aqua rádió, a Híd TV és a Nagyatádi VTV műsoraiban tájékoztattuk a lakosságot. Ez térségünkben nem váltott ki nagy érdeklődést, mivel mi folyamatosan végezzük a projektötlet-gyűjtést. A honlapunkon 2011 óta folyamatosan él az ötletbörze menüpont, a személyesen vagy telefon, e-mail útján érdeklődőknek pedig adatbázisba rendezzük pályázati igényeit.

A honlapunkon folyamatosan friss információkkal tájékoztattuk az olvasókat, mind a felülvizsgálat szakaszairól, mind a hozzá kapcsolódó rendezvényekről, folyamatosan elérhetőek voltak a Stratégia munkaanyagai, és minden a tervezéshez kapcsolódó dokumentum. Postán meghívókat küldtünk ki az adatbázisunkban szereplő érdeklődőknek, tagoknak, pályázóknak a HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó fórumokra. A polgármestereket a társulási üléseken keresztül is tájékoztattuk. A járások televíziós képújságaiban állandó, folyamatosan frissített hirdetésben mutatjuk be a Szervezetünket és az aktuálisan az irodáinkban zajló munkát. Az ügyfélszolgálaton folyamatos személyes tájékoztatást nyújtottunk, de a tervezéshez kapcsolódó elnökségi ülések is nyilvánosak voltak. Működésünket végigkíséri a média minden típusával való együttműködés (újság, TV, rádió, internet). Szervezetünk eseményeiről, HVS végrehajtásának szakaszairól, elemeiről a vidékfejlesztéssel kapcsolatos információkról, első-kézből folyamatosan tájékoztatjuk őket, stratégiai partnerekként működünk velük együtt.

A HVS-t az Elnökség után az Akciócsoport Közgyűlése is jóváhagyta.

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

A Rinya-Dráva Szövetség LEADER HACS szervezetét tekintve 120 tagból áll, 8 fős elnökséget és 2-7 fős munkaszervezetet működtet. Az egyesület demokratikusan működik bárkinek lehetősége van a csatlakozásra, érvényesül az egy tag egy szavazat elv, a civil, a köz és az üzleti szféra megfelelő arányban (a közszféra max. 40%) képviselteti magát, mind a tagságban, mind az elnökségben.

Az operatív feladatokat a munkaszervezet végzi, ide értve a program megvalósításának pénzügyi igazgatását, a pályázati lehetőségekkel kapcsolatos információszolgáltatást, a pályázatok kezelését, kiértékelését. A Szervezet 1-2 irodát működtet, amelyekben elkülönítetten zajlanak az akkreditált és ügyfélszolgálati feladatok. Az ügyfélszolgálat az Egyesülettel kapcsolatos teendőket, az ügyfélfogadást, pályázati tanácsadást, kérelmek összeállításában történő segítségnyújtást, az akkreditált dolgozók pedig az MVH által delegált feladatellátást, a pályázatkezelést végzik. A munkaszervezet vezetőből, szakemberekből (projekt-menedzser, pályázati referens, kérelemkezelési ügyintéző) és adminisztrációs kollégákból áll. Munkájukat az elnökség felügyeli.

A pályázatok elbírálásakor minden pályázó egyenlő eséllyel indul, függetlenül attól, hogy tagja-e az Akciócsoportnak vagy sem.

Az elnökség és a munkaszervezet tagjai nyitottak az innovációra, folyamatosan tájékozódnak és keresik azokat az újszerű megoldásokat, melyek alkalmazását beépíthetik a működésbe. Ennek érdekében rendszeresen részt vesznek a belföldi és az európai hálózatok találkozóján, képzéseken. A munkát az Irányító Hatósággal kötött szerződés és iránymutatások alapján végzik. Képviselik az Akciócsoportot a különböző tanácskozásokon és eseményeken. Az Egyesület akciócsoporton kívüli területekkel területközi együttműködések keretében, illetve tapasztalatcsere programokon keresztül érintkezik.

Az eddigi működés során az Akciócsoport igyekezett a Stratégiánk alappillérét tartó térségi gazdasági szereplőkkel folyamatos kapcsolatot tartani, konzultálni. Az érdekeiket, igényeiket szem előtt tartva pályázati tanácsadással, LEADER célterületek kiírásával segítettük a már működő vállalkozásokat megerősödésükben, az indulókat céljuk elérésben. Érdekképviseleti szerveikkel (Barcs és Térsége Vállalkozók Egyesülete, Somogy Megyei Vállalkozói Központ Közalapítvány, BARKA Alapítvány) az elmúlt években több alkalommal közös rendezvényeket tartottunk. A térségi kistermelőket, kézműveseket kutatómunkánknak köszönhetően sikerült feltárni, számukra rendezvényeinken (LEADER EXPO, Barcsi Vásár, LEADER karácsonyi vásár stb.) bemutatkozási lehetőséget biztosítunk, és termékeik értékesítésének megsegítése érdekében, a szomszédos szigetvári HACS által indított programban, a kaposvári székhelyű helyi termelők boltjának termékbővítésében szerepet vállaltunk.

A térségben a lakosságszámhoz viszonyítva kevés számú vállalkozás működik, ennek kiküszöbölésének érdekében a LEADER képzési jogcímben olyan kompetencia fejlesztéseket támogattunk, melyek képesek voltak ezt az arányt javítani. A gazdasági szereplők számának növekedése erősebb vállalkozói kör kialakítását a munkaerőpiac szerkezeti átalakulását végső soron a munkahelyteremtést eredményezi.

A helyi turizmus fejlesztése, a térségben működő szolgáltatások megismertetése érdekében amellett, hogy ügyfélszolgálati irodánkban helyet biztosítunk a térségi vállalkozók kiadványainak, saját turisztikai kiadványt is megjelentettünk, melyet országos és nemzetközi kiállításokra, vásárokra eljuttatunk. A térségi marketing fejlesztése érdekében önállóan támogatható tevékenységként vezettünk be a kiírásba, mellyel segíthettük a vállalkozóink és termékeik bemutatkozását a térségben, a régióban, vagy akár a nemzetközi piacokon.

A munkánk során törekszünk a civil szervezetekkel együttműködni, munkájukat, tevékenységeiket támogatni. Több rendezvényen teret, helyszínt biztosítottuk tevékenységük bemutatására, gyakorlására, működésükhöz szükséges információkkal, pályázati tanácsokkal láttuk el őket. A hagyományőrzés, a sport, és a kultúra területén működő szervezetekkel kiemelten jó kapcsolatokat ápolunk, célunk az egyéb érdekeltségű civileket is, mint önkéntes tűzoltók, polgárőrség bevonása a Stratégia végrehajtásába. Az általuk tartott rendezvényeken gyakori előadók, kiállítók, támogatók vagyunk, igyekszünk minden meghívásnak, felkérésnek eleget tenni, nemcsak hivatalból, hanem mint partner és résztvevő.

A települések vezetői által ismerjük a települések problémáit, terveikről, kezdeményezéseikről tájékoztatnak minket, a HVS tervezésétől a végrehajtásán át a megvalósulásig támogatásukat élvezzük. Együttműködünk a fejlesztési célok megvalósításában, segítjük őket a vidéki életterek bővítésében, az általuk biztosított, de nem kötelező feladataik ellátásához kapcsolódó szolgáltatások minőségének javításában.

5. CLLD terv

A CLLD (Community Led Local Development) közösségi irányítású helyi fejlesztést jelent, mely hasonlatos a LEADER Programhoz azzal a különbséggel, hogy nem csak a vidékfejlesztésről szól, hanem várost és vidékét komplex egységnek tekinti, és így a bevont források sem csak a vidékfejlesztési alapból származnak.

A CLLD terv elkészítésének célja a 2014-2020-as EU költségvetési ciklusra való felkészülés. A kellően felkészült HACS-oknak lehet lehetősége arra, hogy a következő programozási időszakban CLLD LEADER-ként működjenek, ami a gyakorlatban azt jelentené, hogy a legtöbb fejlesztési forrás továbbra is a Vidékfejlesztési Alapból, mint fő alapból állna rendelkezésre, de e mellett az Akciócsoport kezelésében lehet más alapok (pl.: Európai Regionális Fejlesztési Alap, Európai Szociális Alap) egy része is.

Ennek a módszernek az alkalmazása kedvező a HACS térségnek, hiszen nagyobb fejlesztési forrás felett rendelkezhet, és így nagyobb lehet a helyi társadalom beleszólása a térség fejlesztésébe. Ugyanakkor a módszer alkalmazása kedvező a tagállamnak, hiszen 10%-al alacsonyabb tagállami önerőt kell biztosítani az ezzel a módszerrel felhasznált EU-s pénzekhez.

A CLLD alapelvetései szinte azonosak a LEADER-évél:

- jól meghatározott szubregionális térségekre fókuszál;
- a közösségi irányítás alulról szerveződött Helyi Akciócsoporton keresztül valósul meg, melyben a helyi gazdasági-, civil- és közszféra együttesen vesz részt a gazdasági- és civil szféra minimum 51%-os többségével;
- integrált és multiszektorális helyi fejlesztési stratégiát alkot;
- a tervezés a helyi igények és adottságok figyelembevételével innovatív, hálózatépítési és együttműködés módszerek alkalmazásával történik.

A Rinya-Dráva Szövetség a 2008-ban elfogadott eredeti Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája egy komplex fejlesztési stratégia volt, mely nem csak a vidékfejlesztési forrásokat vette figyelembe. Ehhez a Stratégiához nyúlunk most vissza, azzal a különbséggel, hogy akkor a Stratégia komplexitása volt a cél, a CLLD-ben megjelenített források felett pedig valóban az Akciócsoport rendelkezik.

Jelen CLLD Stratégia nem rendelkezik a források felett, csupán bemutatja, hogy melyek lehetnek azok a más alapbeli források, amelyeket az Akciócsoport a jövőben a CLLD Stratégia keretében valósítana meg. Tehát a CLLD Stratégiában azok a fejlesztési források kerülnek megjelenítésre, amelyeket jelenleg is az Akciócsoport kezel, amelyek megvalósítását ösztönzi és elősegíti, és amelyek szorosan kapcsolódnak a jelen HVS célkitűzéseinek eléréséhez.

Konkrét példákkal élve: Az Akciócsoport az EMVA IV. tengely LEADER Programból kiírt és támogatott képzési projekteket, amiket a jövőben az ESZA-ból lehetne finanszírozni. A KKV-k telephelyfejlesztését a GOP és DDOP is finanszírozza. Ezeknek az intézkedéseknek a más alapból történő finanszírozásával több vidékfejlesztési forrás maradna például a helyi termék fejlesztésre vagy pl. a mikrovállalkozások támogatására. Az Akciócsoportnak szoros az együttműködése a helyi TDM és IKSZT szervezetekkel. Az Akciócsoport önként vállalt feladatként segítette a nem az ő kezelésében levő források térsége érkezését a Nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás, a mikrovállalkozások fejlesztése és létrehozása, a turisztikai tevékenységek ösztönzése és a LEADER térségek közötti és nemzetközi együttműködési jogcímek vonatkozásában.

A 2014-ben készítendő CLLD Helyi Fejlesztési Stratégiában a jelenlegi fejlesztési célok jövőbeni Alapokhoz és támogatási jogcímekhez való illeszkedését kell bemutatni.

5.1. CLLD terv felépítése

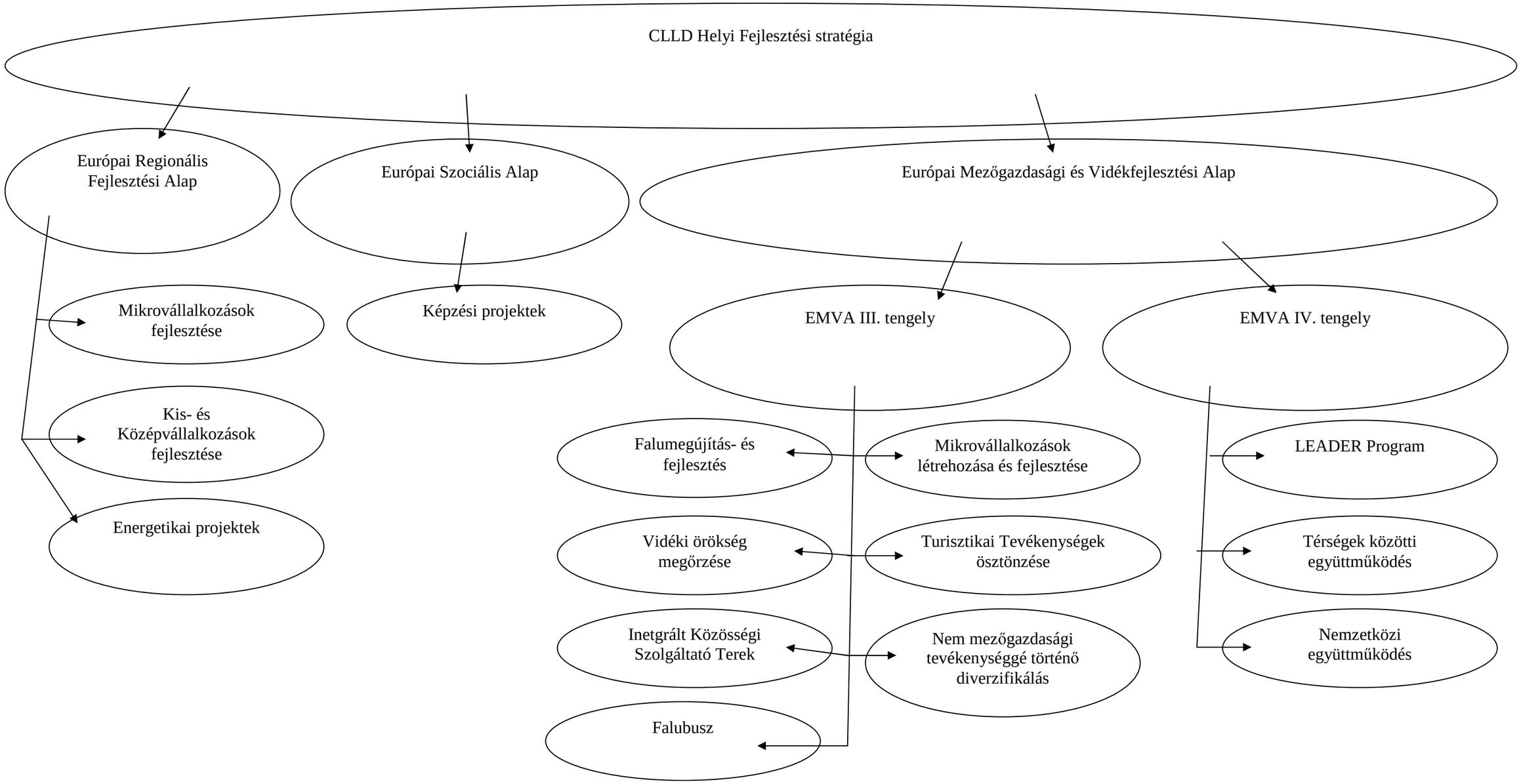

CLLD területi hatályát potenciálisan a Barcsi és Nagyatádi Járások területe adhatja: Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lad, Lakócsa, Nagyatád, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Patosfa, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár.

6. HVS Mellékletek

6.1. A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek

Egyeztetések számát, a helyszíneket, résztvevők számát, és egyéb kiegészítő információk listaszerű, rövid ismertetését tartalmazza a fejezet, amelybe beletartoznak a HVS elfogadására meghirdetett LEADER HACS gyűlésre vonatkozó információk is.

A honlapon való megjelenés a HVS felülvizsgálattal kapcsolatban, melyben közzétételre került a HVS felülvizsgálati útmutató, a LEADER eljárásrend, a HBB eljárásrend, a projekt adatlap tervezete, illetve folyamatosan feltöltésre kerültek a HVS-változatok a felülvizsgálat során, mely tartalmazta a LEADER terv aktuális állapotát. A honlapon megjelentette Szervezetünk a tagoknak megküldött tájékoztató levelet is, mely felhívja a figyelmet a HVS felülvizsgálatra, ütemezésre és projektötlet gyűjtésre, illetve a LEADER pályázati kör ismételt kiírására.

A felülvizsgálat folyamatáról és a térségi tervezési fórumok időpontjáról az Aqua Rádión keresztül is tájékoztatást adtunk.

A tájékoztatás keretében postán kiküldésre került a tagoknak projekt adatlap tervezete, melynek végleges formáján az ügyfelek benyújthatják projekt ötleteiket, valamint felvilágosítást kapnak a LEADER intézkedésekről. Ugyanebben a tájékoztató levélben került kiküldésre a térségi fórum meghívó is, melyre 2013. március 21-én került sor Barcson 10:00 (jelen volt 13 fő), valamint Lábodon 17:00 órai kezdettel (jelen volt 11 fő).

A honlapunk úgynevezett „ötletbörze" menüpontjában folyamatosan lehet projekt javaslatokat/igényeket beküldeni, vagy akár személyesen jelezni felénk. Vártuk a javaslatokat a projekt kiválasztási, értékelési szempontok megfogalmazásához is.

A HVS tervezést a munkaszervezet előkészítésével az Elnökség végezte, mely négy nyilvános ülést tartott a témában 2013.02.18-án (jelen volt 10 fő), 03.08-án (jelen volt 11 fő), 03.28-án (jelen volt 10 fő) és 04.11-én (jelen volt 10 fő). Ezek időpontjait és napirendjeit a honlapon is nyilvánosságra hoztuk.

A HVS elfogadására 2013.04.11-én 17.00 órától került sor Görgetegen, ahol jelen volt 50 fő.

6.2. Nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

A felülvizsgálat teljes folyamatában biztosítani kell a nyilvánosságot, a HVS felülvizsgálat társadalmasítását annak érdekében, hogy a HVS a helyi szereplők által a legszélesebb körben elfogadottá váljék. Ez biztosítja a későbbiekben a HBB és döntéseinek legitimitását, a helyi döntések elfogadottságát.

Ügyfélfogadási rend

Rinya-Dráva Szövetség
LEADER Akciócsoport

Ügyfélfogadási rend:

Hétfő:	8.00 - 16.00
Kedd:	8.00 - 18.00
Szerda:	8.00 - 16.00
Csütörtök:	8.00 - 16.00
Péntek:	8.00 - 16.00

Irodavezető: Szijártó Attila
Tel: 06/82/460-721
www.rinyadrava.hu

Tervezéshez kapcsolódó dokumentumok a www.rinyadrava.hu honlapon

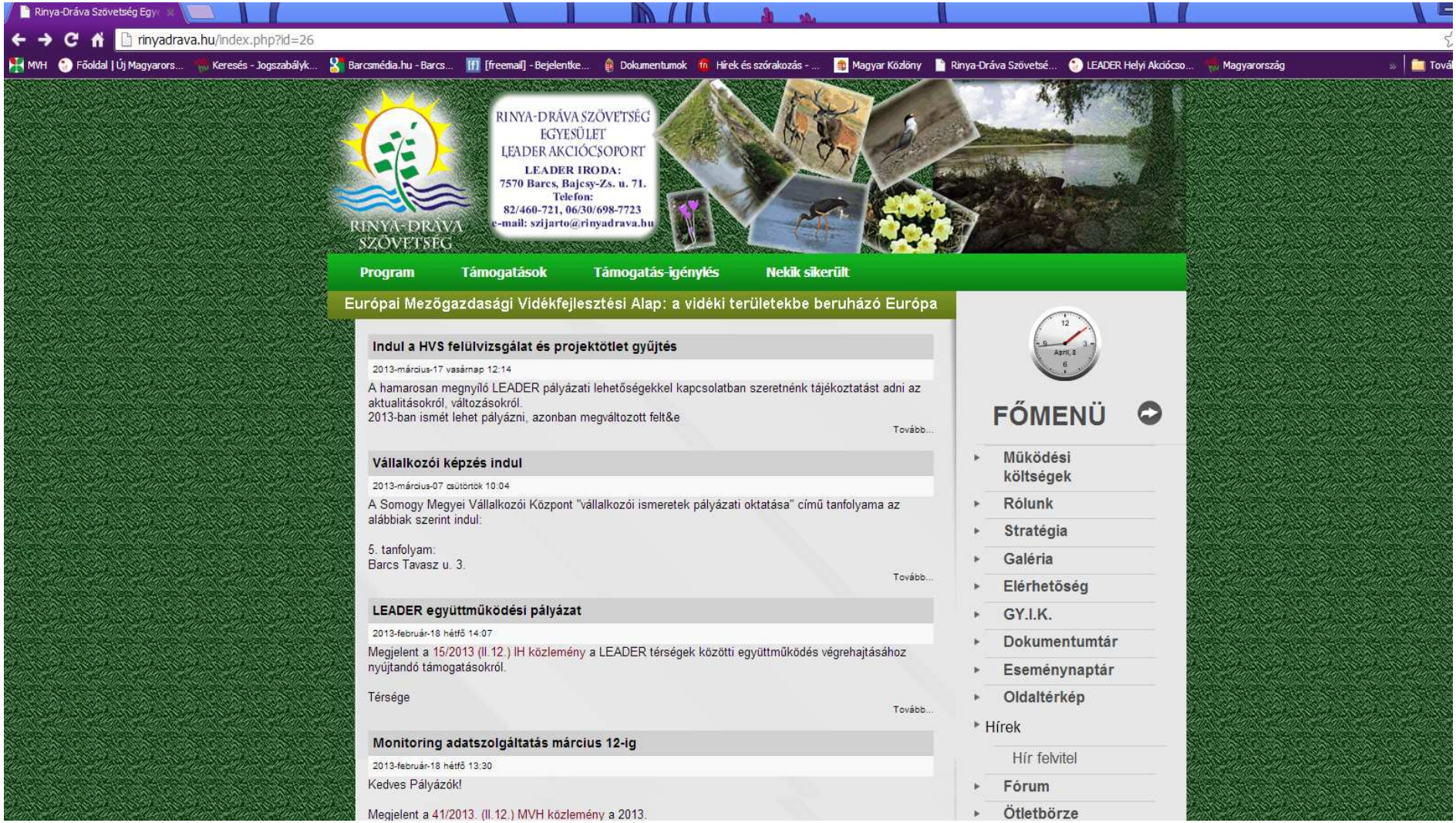

HVS felülvizsgálatról és projektötlet gyűjtésről szóló tájékoztatás a www.rinyadrava.hu honlapon

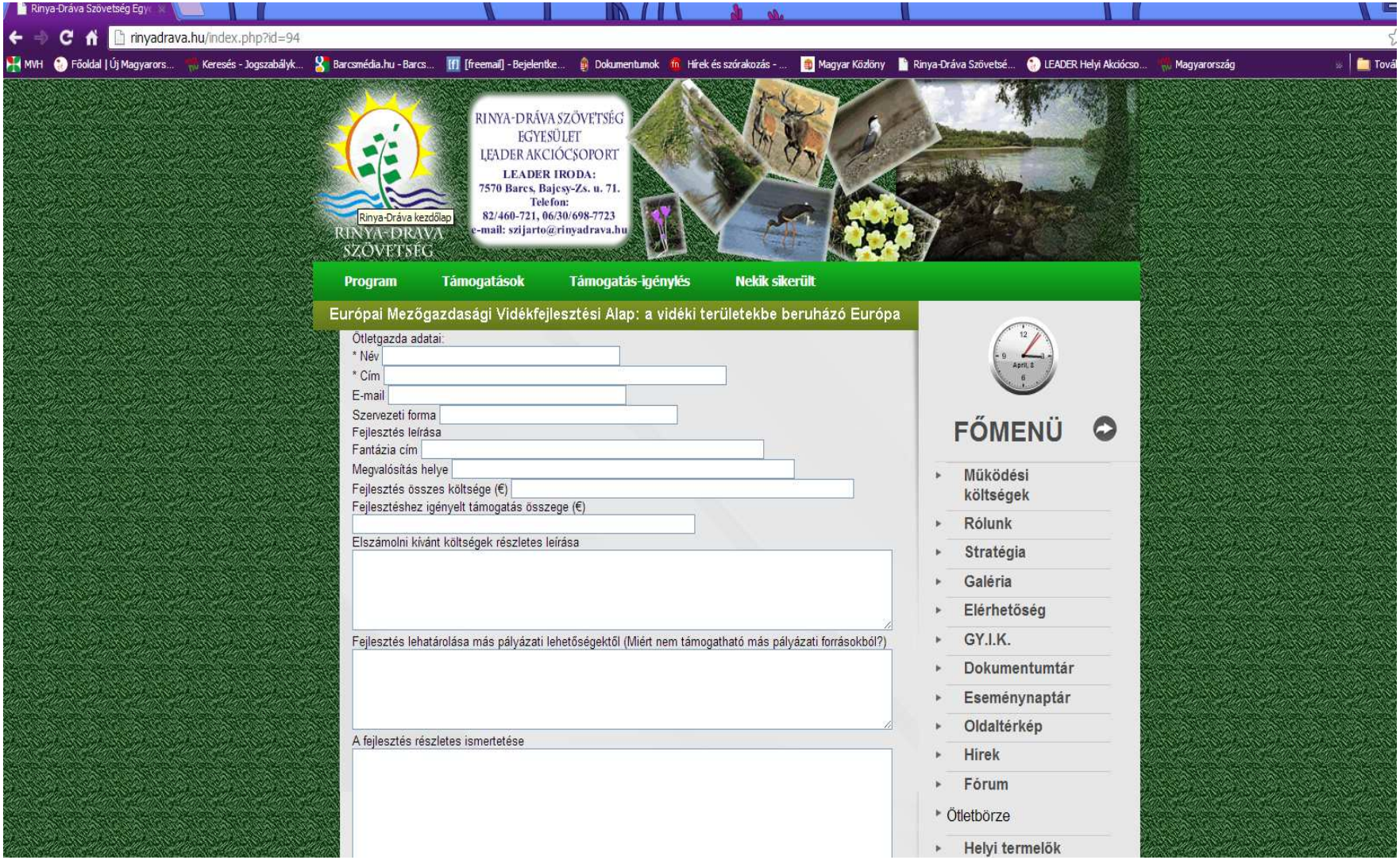

Projektötlet gyűjtő felület a www.rinyadrava.hu honlapon

RINYA-DRÁVA SZÖVETSÉG
LEADER AKCIÓCSOPORT
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. 71.
Tel./Fax: 06/82/460-721
www.rinyadrava.hu

MEGHÍVÓ

Ezúton tisztelettel meghívom Önt, a Rinya-Dráva Szövetség által szervezett HVS tervezési és a LEADER pályázati lehetőségekről szóló fórumunkra.

Helyszín: 7570 Barcs, Bajcsy-Zs.u. 9. / Művelődési ház /
Időpont: 2013. március 21. (csütörtök) 10.00-tól

Napirendi pontok:

1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia tervezése (Szijártó Attila)
2. Célterületek bemutatása (Szijártó Attila)
3. Kérdezz-felelek

A Rinya-Dráva Szövetség szeretné célterületei kidolgozásánál figyelembe venni a térségben működő vállalkozások és civil szervezetek igényeit, kérjük, amennyiben szeretne tervezésünkben részt venni, tisztelje meg jelenlétével rendezvényünket.
A fórumra minden érintettet várunk!

Barcs, 2013. március 12.
Tisztelettel:

Szijártó Attila
munkaszervezet-vezető

RINYA-DRÁVA SZÖVETSÉG
LEADER AKCIÓCSOPORT
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. 71.
Tel./Fax: 06/82/460-721
www.rinyadrava.hu

MEGHÍVÓ

Ezúton tisztelettel meghívom Önt, a Rinya-Dráva Szövetség által szervezett HVS tervezési és a LEADER pályázati lehetőségekről szóló fórumunkra.

Helyszín: 7551 Lábod, Kossuth Lajos. u. 79. / Művelődési ház /
Időpont: 2013. március 21. (csütörtök) 17.00-tól

Napirendi pontok:

1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia tervezése (Szijártó Attila)
2. Célterületek bemutatása (Szijártó Attila)
3. Kérdezz-felelek

A Rinya-Dráva Szövetség szeretné célterületei kidolgozásánál figyelembe venni a térségben működő vállalkozások és civil szervezetek igényeit, kérjük, amennyiben szeretne tervezésünkben részt venni, tisztelje meg jelenlétével rendezvényünket.
A fórumra minden érintetett várunk!

Barcs, 2013. március 12.
Tisztelettel:

Szijártó Attila
munkaszervezet-vezető

Szijártó Attila

Feladó: Szijártó Attila [szijarto@rinyadrava.hu]
Küldve: 2013. február 15. 16:05
Címzett: Kulcsár Szilveszter (kulcsarszilveszter1949@gmail.com); 'Árvai Erika (barkaalapitvany@t-online.hu)'; 'Csík László (csokonyavisonta@t-online.hu)'; 'Gujzer Tibor (gujzertiborne@citromail.hu)'; 'Katz Zoltán (katzkft@t-online.hu)'; 'Kocsis Tibor (t.kocsis@somogy.hu)'; 'Lassu István'; moczerdeszet@moczerdeszet.hu; Traxler Balázs (trbalazs@t-email.hu)
Másolatot kap: Bartha Katalin (pandurics@rinyadrava.hu)
Tárgy: Meghívó

MEGHÍVÓ

Rinya-Dráva Szövetség
Elnökség tagjai részére

Kedves Elnökségi tagok!

Az elnökség összehívására rendkívüli módon van szükség, ugyanis a mai napon érkezett meg az MNVH Romániai projekt előkészítő látogatás jóváhagyása azzal, hogy az utazást megelőzően legalább 30 nappal le kell adni a résztvevők nevét és a szállás nevét címét. Tekintve, hogy a projektet március 31-ig lehet lebonyolítani, e miatt sürgőssé vált az ülést minél közelebbi időpontra összehívni.
E mellett számos más témáról is szó lesz. A következő LEADER pályázati kört június 1-től terveznek megnyitni, ami teljesen új rendszer lesz, tulajdonképpen a korábbi HBB testületé lenne a döntés, és az Akciócsoportnak kell meghatároznia a HVS-ben előre a kiválasztási kritériumokat, ami bármi lehet (nem feltétlen pontozásos rangsor), tehát maga a HVS lesz a pályázati kiírás.
Van egy számunkra kedvező pályázati konstrukció a TÁMOP 1.4.1. civil szervezetek kapacitás fejlesztése, az ezen való indulást kéne még megtárgyalnunk.

Helyszín: 7570 Barcs, Séta tér 4/25-26. Barka Alapítvány Irodája
Időpont: 2013.02.19. kedd

Napirendi pontok:
- tájékoztató a III. tengelyes pályázatkezelés állásáról
- tájékoztató a következő LEADER pályázati körről és a HVS felülvizsgálathoz kapcsolódó teendőkről
- MNVH romániai projekt előkészítő látogatás előkészítése
- TÁMOP 1.4.1. pályázati konstrukció ismertetése
- egyebek

üdvözlettel:

Szijártó Attila
Munkaszervezet-vezető

Rinya-Dráva Szövetség
LEADER Helyi Akciócsoport
7570 Barcs
Bajcsy-Zs. u. 71.

tel/fax.: 06/30/698-77-23; 06/82/460-721
e-mail: szijarto@rinyadrava.hu
www.rinyadrava.hu

Pandurics Katalin

Feladó: "Szijártó Attila" <szijarto@rinyadrava.hu>
Címzett: "Kulcsár Szilveszter" <kulcsarszilveszter1949@gmail.com>; "'Árvai Erika'" <barkaalapitvany@t-online.hu>; "'Csík László'" <csokonyavisonta@t-online.hu>; "'Gujzer Tibor'" <gujzertiborne@citromail.hu>; "'Katz Zoltán'" <katzkft@t-online.hu>; "'Kocsis Tibor'" <t.kocsis@somogy.hu>; "'Lassu István'" <polgarmester@labod.t-online.hu>; <moczerdeszet@moczerdeszet.hu>; "Traxler Balázs" <trbalazs@t-email.hu>
Másolatot kap: "Bartha Katalin" <pandurics@rinyadrava.hu>
Elküldve: 2013. március 1. 15:03
Tárgy: Meghívó

MEGHÍVÓ

Rinya-Dráva Szövetség
Elnökség tagjai részére

Kedves Elnökségi tagok!

Ezúton tisztelettel meghívlak a következő elnökségi ülésre, melyen a HVS tervezéssel és a Nemzetközi együttműködési pályázat megvalósításával kapcsolatos teendőkről lesz szó.

Helyszín: 7570 Barcs, Séta tér 4/25-26. Barka Alapítvány Irodája
Időpont: **2013.03.08. péntek 10.30 óra**

Napirendi pontok:
- tájékoztató a III. tengelyes pályázatkezelés állásáról
- HVS tervezés előkészítése
- Nemzetközi együttműködési pályázattal kapcsolatos teendők
- egyebek

üdvözlettel:

Szijártó Attila
Munkaszervezet-vezető

Rinya-Dráva Szövetség
LEADER Helyi Akciócsoport
7570 Barcs
Bajcsy-Zs. u. 71.

tel/fax.: 06/30/698-77-23; 06/82/460-721
e-mail: szijarto@rinyadrava.hu
www.rinyadrava.hu

2013.03.08.

Pandurics Katalin

Feladó: "Szijártó Attila" <szijarto@rinyadrava.hu>
Címzett: "'Árvai Erika'" <barkaalapitvany@t-online.hu>; "'Csík László'" <csokonyavisonta@t-online.hu>; "'Gujzer Tibor'" <gujzertiborne@citromail.hu>; "'Katz Zoltán'" <katzkft@t-online.hu>; "'Kocsis Tibor'" <t.kocsis@somogy.hu>; "'Lassu István'" <polgarmester@labod.t-online.hu>; <moczerdeszet@moczerdeszet.hu>; "Traxler Balázs" <trbalazs@t-email.hu>; "Kulcsár Szilveszter" <kulcsarszilveszter1949@gmail.com>
Másolatot kap: "'Pandurics Katalin'" <pandurics@rinyadrava.hu>
Elküldve: 2013. március 21. 16:13
Tárgy: Meghívó

MEGHÍVÓ

Rinya-Dráva Szövetség
Elnökség tagjai részére

Kedves Elnökségi tagok!

Ezúton tisztelettel meghívlak a következő elnökségi ülésre, melyen a HVS tervezéssel és a Nemzetközi együttműködési pályázat megvalósításával kapcsolatos aktualitásokról lesz szó.

Helyszín: 7570 Barcs, Séta tér 4/25-26. Barka Alapítvány Irodája
Időpont: **2013.03.28. csütörtök 14.00 óra**

Napirendi pontok:

- tájékoztató a III. tengelyes pályázatkezelés állásáról
- Nemzetközi együttműködési pályázattal kapcsolatos aktualitások, beszámoló az erdélyi útról
- HVS felülvizsgálat állása, HVS intézkedések kidolgozása
- egyebek

Üdvözlettel:

Szijártó Attila
Munkaszervezet-vezető

Rinya-Dráva Szövetség
LEADER Helyi Akciócsoport
7570 Barcs
Bajcsy-Zs. u. 71.

tel/fax.: 06/30/698-77-23; 06/82/460-721
e-mail: szijarto@rinyadrava.hu
www.rinyadrava.hu

2013.03.28.

Tervezéssel kapcsolatos elnökségi ülés meghívó 2013.03.28.

RINYA-DRÁVA SZÖVETSÉG
LEADER HELYI AKCIÓCSOPORT
7570 Barcs, Bajcsy-Zs u. 71.
Tel./Fax: 06/82/460-721
www.rinyadrava.hu

MEGHÍVÓ

Rinya-Dráva Szövetség
Elnökség tagjai részére

Tisztelt elnökségi tag!

Ezúton tisztelettel meghívom a Rinya- Dráva Szövetség 2013. április 11 -én tartandó elnökségi ülésére, mely Görgetegen a Faluházban kerül megrendezésre.

A közgyűlésen több fontos dologban is döntést kell hoznunk, melyeket elő kell készítenünk. Ezek közül kiemelném a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) felülvizsgálatát, elfogadását, illetve a Helyi Bíráló Bizottság megválasztását.

Helyszín: 7553 Görgeteg, Fő u. 36. Faluház
Időpont: 2013. április 11. (csütörtök) 16:00 óra

Napirendi pontok:

1. Beszámoló a két ülés közötti időszakról
2. HVS felülvizsgált változatának áttekintése
3. Helyi Bíráló Bizottság megválasztásának menete
4. Egyebek

Megjelenésére feltétlenül számítok!

Kelt.: Barcs, 2013. április 03.

Tisztelettel:

Szijártó Attila
munkaszervezet-vezető

HVS felülvizsgálat és elfogadás közgyűlés jegyzőkönyv 2013.04.11. Görgeteg:

Jegyzőkönyv

Mely készült a Rinya-Dráva Szövetség Egyesület 2013. április 11-én megtartott közgyűlésén.
Helye: 7553 Görgeteg, Fő u. 36. Faluház
Ideje: 2013. 04. 11. 17:00- 19:00 óráig
Jelen vannak: mellékelt jelenléti ív szerint

A közgyűlés napirendi pontjai:

1. Köszöntő
2. Beszámoló a két közgyűlés közötti időszakról
3. 2013. évi költségvetés elfogadása
4. Könyvvizsgáló választása
5. HVS felülvizsgálat és LEADER pályázati folyamat bemutatása
6. HVS felülvizsgálata
7. Helyi Bíráló Bizottság választása
8. Egyebek

Traxler Balázs 17.00 órakor köszönti a megjelenteket és megállapítja, hogy a közgyűlés első összehívása határozatképtelen, s így a szabályosan megküldött meghívó megismételt közgyűlésre 17.30 órakor kerül sor azonos napirendi pontokkal, mely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. A közgyűlés hivatalos kezdetéig Szijártó Attila általános tájékoztatást adott a pályázatkezelések állásáról.

Traxler Balázs 17.30 kor megállapítja, hogy a közgyűlés 50 fővel határozatképes. Jegyzőkönyvvezetőnek javasolja Pandurics Katalin adminisztrátort, jegyzőkönyv hitelesítőnek javasolja Kiss Pált Komlósd község polgármesterét, valamint Ungvári Zoltánt a Barcsi Városi Sportegyesület Vízisport és Túraszakosztály képviselőjét. A HBB választására a szavazó bizottság elnökének javasolja Fadgyas Attilát Görgeteg község polgármesterét, a szavazó bizottság tagjainak Dr. Tóth Lászlónét a Nők a

Lábodért Egyesület képviselőjét valamint Eller Jánost Somogyszob polgármesterét. Szavazásra bocsájtja a kérdést, a szavazás egyhangú, a közgyűlés támogatja a jegyzőkönyvvezető a hitelesítők személyét.

Traxler Balázs szavazásra bocsátja a szavazóbizottság megválasztását:

1/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 49 igen 0 nem 1 tartózkodási arányban elfogadta, a Rinya-Dráva Szövetség HBB választására alakuló szavazó bizottság megválasztását.

1. napirendi pont

Traxler Balázs ismerteti a közgyűlés napirendi pontjait és szavazásra bocsátja azok elfogadását. A szavazás eredménye egyhangú, a napirendi pontokkal minden megjelent egyetért.

Az elnök úr rövid köszöntő után felkéri Szijártó Attila munkaszervezet-vezetőt a 2. napirendi pont ismertetésére.

2. napirendi pont.

Szijártó Attila elmondja, hogy a Rinya-Dráva Szövetséget közhasznú szervezetté nyilvánította a Kaposvári Törvényszék. A munkaszervezet létszáma 1 taggal bővült Stocker Judit pályázati referens személyében, aki a szülési szabadság alatt lévő Lantos Krisztinát és Pár Terézt helyettesíti 2013.március elsejétől. Elmondta, hogy Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcímre 15 db pályázat érkezett be ebből 14 pályázat nyert. A Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcímre 8 db pályázat érkezett be ebből 6 db pályázat nyert. A Falumegújítás és fejlesztésre valamint a Vidéki örökség megőrzése jogcímekre beérkezett igény duplája a rendelkezésre álló keretösszegnek.

3. napirendi pont.

Szijártó Attila elmondja, hogy a működési költségünk a 2013-as évre 45 millió forint. 5 fővel működik a munkaszervezet, a működési költségünk magába foglalja a dolgozók béreit és járulékait, az iroda költségeit és a rezsiköltségeket. A költségvetés melléklet szerint a decemberi közgyűlésen már bemutatásra került és letölthető a honlapunkról.

Traxler Balázs szavazásra bocsájtja a 2013. évi költségvetés elfogadását.

2/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 50 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta, a Rinya-Dráva Szövetség 2013. évi költségvetését.

4. napirendi pont:

Szijártó Attila elmondja, hogy a könyvvizsgálat elvégzésére az elnökség javasolja Csende Jánosnét, aki a könyvvizsgálat díját nem emelte meg ebben az évben is 100.000 Ft + Áfa összeget számítana fel. Csende Jánosné végezte korábban is a könyvvizsgálatot, aki helyi valamint javasolta az állandó megbízatását az Egyesület könyvvizsgálatára és nagyságokkal olcsóbb árajánlatot adott másoknál a korábbi évben. Az elnökség javasolja, hogy ne keljen évente szavazni, a közgyűlés bármikor megbízhat más könyvvizsgálót.
Traxler Balázs szavazásra bocsájtja a könyvvizsgáló személyének elfogadását.

3/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 50 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta, Csende Jánosnét a 2012-es év könyvvizsgálatára és állandó megbízását az Egyesület könyvvizsgálatára.

5. napirendi pont:

Szijártó Attila elmondja, a Leader pályázati körrel kapcsolatban a HVS felülvizsgálat előkészítése van folyamatban, melynek elkészülési határideje április

15. A HVS közgyűlés által való elfogadását követően az Irányító Hatóság május 10-i határidővel dönt a stratégiánk jóváhagyásáról. Májusban tartunk még egy közgyűlést a 2012-es évi beszámoló elkészítését követően, amelyen közzé tesszük a stratégiánkat IH közlemény formájában. A Rinya-Dráva Szövetség honlapján a dokumentumtár Egyesület stratégia menü pont alatt lehet letölteni majd a pályázathoz szükséges dokumentumokat. Május utolsó hetében lehet beadni a projekt adatlapokat és június 3-tól elektronikus formában a pályázatot. A pályázatokat az akciócsoport dolgozza fel az MVH formailag fogja ellenőrizni a beadott dokumentumok helyességét. A HBB által jóváhagyott projekt adatlapok és a ténylegesen beadott pályázatok között csak 20 %-ban lehet eltérni a kért támogatás összegében. A 2007-től- 2013-ig tartó időszakban az utolsó pályázati körben minden forrást szeretnénk lekötni a térségben.

6. napirendi pont:

Szijártó Attila ismerteti, hogy a stratégia a Leader terv része. Elmondta, hogy Leader célterületek helyett Leader intézkedések lesznek meghirdetve. Az utolsó kör 10 intézkedéséből 6-ot tervezünk megvalósítani. A 6 db LEADER intézkedés között 4 vállalkozás célú és 2 közösségi célú szerepel. A hangsúlyt a vállalkozásfejlesztésre fektettük, melyre a források 69 %-át allokáltuk. A felülvizsgálat során törekedtünk olyan intézkedések megfogalmazására, amelyek egyedi minőségű termékek előállítását elősegítik, erősítik a térségen belüli termelők, gyártók egymásközti kereskedelmi kapcsolatainak javítását. A Rinya-Dráva Szövetség területén ügyfelenként maximum 3 projekt adatlap benyújtására van lehetőség, intézkedésenként 1. Szijártó Attila ismertette a pályázatok kiválasztási kritériumait: a munkahelyteremtés a munkahelymegtartás, hogy térségi kivitelezővel valósítja-e meg a beruházást? A vállalkozás eredményesen működik-e? A mérleg szerinti eredménye a vállalkozásnak ne legyen negatív előjelű valamint a pályázónak nyilatkoznia kell, hogy nincs köztartozása. A civil szervezetek eszközbeszerzésénél nem lesz kiválasztási kritérium azonban kötelező a térségi kivitelező alkalmazása és beérkezés sorrendjében lesz elbírálva a kérelem. A rendezvények intézkedésnél csak Somogy megyei fellépők díját lehet elszámolni, értékelési szempont lesz a szelektív hulladékgyűjtés, a térségi kivitelező alkalmazása, helyi termék bemutatása, a rendezvénynaptárban való megjelenés és gyermekprogramok megrendezése. A

projekt adatlapon a beruházás költségvetésének adatait részletesen kell megadni, valamint nyilatkozatot kérünk az ügyféltől, hogy a beadott pályázatának egy fénymásolt példányát az Egyesület megőrizhesse, későbbi segítségnyújtás céljából. Szijártó Attila ismerteti a CLLD terv bemutatását. Elmondja, hogy a CLLD közösségű irányítású helyi fejlesztést jelent, amely hasonlatos a LEADER Programhoz azzal a különbséggel, hogy nem csak a vidékfejlesztésről szól, hanem a várost és vidékét komplex egységnek tekinti, és így a bevont források sem csak a vidékfejlesztési alapból származnak. A CLLD terv előkészítésének célja a 2014-2020-as EU költségvetési ciklusra való felkészülés. A kellően felkészült HACS-oknak lehet lehetősége arra, hogy a következő programozási időszakban CLLD LEADER-ként működjenek. A módszer alkalmazása kedvező a tagállamnak, hiszen 10 %-al alacsonyabb tagállami önerőt kell biztosítani az ezzel a módszerrel felhasznált EU-s pénzekhez. Elmondja, hogy a HVS célja a térségből beérkezett igényeknek, szükségleteknek megfelelő, az eredeti terveket szem előtt tartó, a forrásokat teljes mértékben felhasználó, a jelenleg gazdasági, társadalmi környezetbe illeszthető Stratégia kialakítása. A „HVS" felülvizsgálat során a tervezésért felelős elnökség és a munkaszervezet folyamatosan biztosította a programinformációkhoz való hozzájutást, a tervezés folyamatára való rálátást. Nem csak a Hacs tagjait, hanem a térség lakosságát is folyamatosan tájékoztatta a vidékfejlesztés aktuális kérdéséről a hirdetőújságon, a helyi tv, rádióadásokon, a Somogyi Hírlapon, internet által saját honlapján és a Barcs médián keresztül. A HVS felülvizsgálat során projektötlet gyűjtést tartottunk, illetve a korábbi pályázati kiírásaink eredményességén keresztül következtethettünk a térségi igényekre. A megmaradt intézkedések a beérkezett igények javaslatok alapján aktualizálásra kerültek. A Sratégiába így már összevont, új intézkedések fogalmazódtak meg. A frissen beérkezett projektötletek alapján az igényeknek megfelelő intézkedések íródtak, melyeket a megfelelő ÚMVP-s fejlesztési forrásokhoz rendeltek hozzá.

4/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 50 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta a Helyi Vidékfejlesztési stratégiát és annak módosított pontjait.

Traxler Balázs javasolja, a stratégiánknak az IH jóváhagyására csak a közgyűlés elfogadása után kerül sor ezért lesznek az IH-nak, ,MVH-nak módosító javaslatai

hogy a pályázatok kiírhatók legyenek ezért azt kéri a közgyűléstől hogy hatalmazza fel az elnökséget arra, hogy az IH és az MVH jelzései alapján azokat megfelelően módosíthassa.

Az eljárásrend lehetővé teszi, hogy a stratégia LEADER intézkedési terv részét az elnökség a pályázat beadási időszakon belül is módosíthassa. Mivel ez lehetővé teszi, hogy szükség esetén a minél hatékonyabb megvalósítás érdekében az elnökség beavatkozzon, ezért kéri a közgyűlést, hogy a stratégia Leader intézkedési terv mellékletét az elnökség módosíthassa.

Javasolja, mivel nem volt kötelező az intézkedésekhez forrást allokálni, de célszerű okokból ezt megtettük, hogy az elnökség a beadási időszakban módosíthassa a forrás allokációt a beérkezett igényeknek figyelembe vételével.

Traxler Balázs szavazásra bocsájtja a javaslatot:

5/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 50 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta, hogy felhatalmazza a Rinya-Dráva Szövetség elnökségét a HVS IH és MVH javaslatai alapján történő módosítására felhatalmazza továbbá a HVS Leader intézkedési tervének módosítására illetve a Leader intézkedések közötti forrás allokáció modósítására.

7. napirendi pont:

Traxler Balázs ismerteti, A HBB feladatait a LEADER HACS az elnöksége vagy a LEADER HACS közgyűlése, taggyűlése döntése alapján külön választott, önálló testület láthatja el. **A HBB tagja kizárólag a LEADER HACS rendes tagja lehet. A HBB legalább 5 tagból és 4 póttagból áll.** Traxler Balázs lemond a HBB tagságáról. Ismerteti a HBB tagságra javasolt személyek nevét: Lassú István Lábodi polgármestert, Csík László Csokonyavisontai polgármestert a közszférából, Árvai Erikát a Barka alapítvány és Kocsis Tibort a Barcs és Térsége Vállalkozók Egyesülete képviselőjét a civil szférából, valamint Mocz András vállalkozót. Póttagnak javasolja Gujzer Tibort és Katz Zoltán vállalkozót, valamint Csalos Istvánt a Görgetegi Önkéntes Tűzoltó Egyesület képviselőjét és Ungvári Zoltánt a Barcsi Városi Sportegyesület Vízisport és Túraszakosztály képviselőjét. Más javaslat nem

érkezett, így megkérte a szavazatszámláló bizottságot a szavazócédulák előkészítését a titkos szavazáshoz.

6/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése egyhangúan elfogadta a Helyi Bíráló Bizottság tagjainak javasolt személyek listáját.

Fadgyas Attila Görgeteg polgármestere a szavazó bizottság elnöke titkos szavazásra bocsájtja a HBB tagok megválasztását. Kiosztja a szavazó lapokat és felkéri a tagokat, hogy szavaznak a jelöltekre majd a szavazólapokat dobják be a szavazásra kijelölt urnába. Traxler Balázs szünetet rendelt el.

A szavazást követően Fadgyas Attila ismerteti a szavazás eredményét:

7/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Lassu István HBB rendes taggá választását.

8/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Árvai Erika HBB rendes taggá választását.

9/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Csík László HBB rendes taggá választását.

10/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Kocsis Tibor HBB rendes taggá választását.

11/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Mocz András HBB rendes taggá választását.

12/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Gujzer Tibor HBB póttaggá választását.

13/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Katz Zoltán HBB póttaggá választását.

14/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Csalos István HBB póttaggá választását.

15/2013./IV.11./ Rinya-Dráva Szövetség közgyűlésének határozata: A Rinya-Dráva Szövetség közgyűlése 44 igen 0 nem 0 tartózkodási arányban elfogadta Ungvári Zoltán HBB póttaggá választását.

8. napirendi pont:

Szijártó Attila ismerteti, hogy a következő Közgyűlést májusban rendezi meg az Egyesület. A Rendezvénynaptárunkba akik szerepelni akarnak jelezzék irodánknak április 15-ig a megrendezendő esemény időpontjait. A rendezvény megjelentetése értékelési szempont a pályázatoknál.

Traxler Balázs további kérdés, hozzászólás nem lévén a közgyűlést bezárja.

A HVS felülvizsgálat módszere: 2013. márciusban postán küldött a munkaszervezet tájékoztató levelet a LEADER pályázati lehetőségekkel kapcsolatos aktualitásokról és változásokról. A tervezetről a komplett HVS anyag elérhető volt WEB oldalról a www.rinyadrava.hu Dokumentumtár Egyesület menüpontjában. Eljárásrendekről minden letölthető volt a Rinya-Dráva Szövetség honlapjáról ezért nem került postán kiküldésre. Közgyűlés elfogadta a módosító javaslatok beépítését. A Közgyűlést megelőzően 2 tervezési fórumot tartottunk, média csatornákon keresztül hívtuk fel a figyelmet a megnyíló pályázati időszakra. Nyílt szavazással

fogadta el a Közgyűlés a Helyi Vidékfejlesztési stratégiát egyhangú döntéssel. A Helyszíneken kivetítésre kerültek a fontosabb adatok a HVS felülvizsgálatával kapcsolatosan.

Görgeteg, 2013. április 11.

.....
Elnök

.....
Jegyzőkönyvvezető

.....
Jegyzőkönyv hitelesítő

.....
Jegyzőkönyv hitelesítő

6.3. Térképek

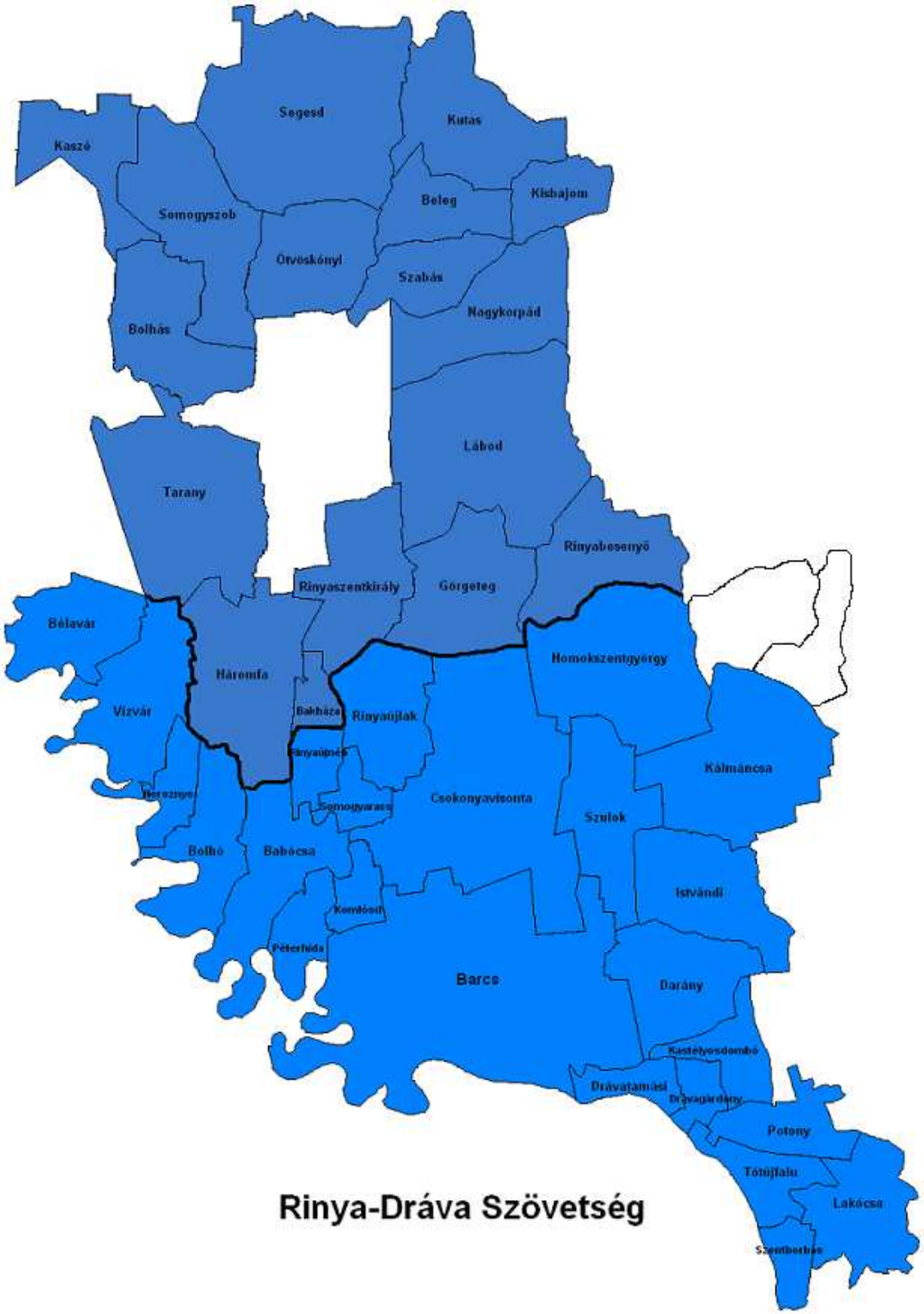

7. ábra - A Rinya-Dráva Szövetség települései és a közigazgatási határok

6.4. Táblázatok

1. Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma, 2011. (KSH)

Település	Összesen (fő)	Férfi (fő)	Nő (fő)
Babócsa	53	20	33
Bakháza	10	5	5
Barcs	178	77	101
Bélavár	3	1	2
Beleg	33	18	15
Bolhás	22	14	8
Bolhó	22	10	12
Csokonyavisonta	22	9	13
Darány	15	9	6
Drávagárdony	4	1	3
Drávatamási	3	1	2
Görgeteg	60	38	22
Háromfa	22	10	12
Heresznye	8	4	4
Homokszentgyörgy	23	10	13
Istvándi	19	11	8
Kálmáncsa	11	9	2
Kastélyosdombó	11	8	3
Kaszó	2	2	0
Kisbajom	13	8	5
Komlósd	8	6	2
Kutas	25	12	13
Lábod	88	58	30
Lakócsa	18	12	6
Nagykorpád	30	17	13
Ötvöskónyi	28	11	17
Péterhida	3	2	1
Potony	4	0	4
Rinyabesenyő	16	9	7
Rinyaszentkirály	35	24	11
Rinyaújlak	4	1	3
Rinyaújnép	1	1	0
Segesd	34	15	19
Somogyaracs	9	4	5
Somogyszob	33	16	17
Szabás	28	13	15
Szentborbás	4	1	3
Szulok	9	3	6
Tarany	35	19	16
Tótújfalu	9	4	5
Vízvár	4	3	1
Összesen:	**959**	**496**	**463**

2. Falusi szállásadás, 2011. (KSH)

Település	Férőhelyek száma (db)	Vendégek száma (fő)	Külföldi vendégek száma (fő)	Vendég éjszakák száma	Vendéglátók száma (fő)
Babócsa	4	2	0	2	1
Bakháza	0	0	0	0	0
Barcs	0	0	0	0	0
Bélavár	0	0	0	0	0
Beleg	0	0	0	0	0
Bolhás	6	0	0	0	1
Bolhó	0	0	0	0	0
Csokonyavisonta	0	0	0	0	0
Darány	0	0	0	0	0
Drávagárdony	6	8	0	46	1
Drávatamási	0	0	0	0	0
Görgeteg	6	8	0	25	1
Háromfa	35	117	19	275	5
Heresznye	0	0	0	0	0
Homokszentgyörgy	0	0	0	0	0
Istvándi	0	0	0	0	0
Kálmáncsa	0	0	0	0	0
Kastélyosdombó	0	0	0	0	0
Kaszó	36	113	46	177	5
Kisbajom	0	0	0	0	0
Komlósd	0	0	0	0	0
Kutas	0	0	0	0	0
Lábod	11	7	0	24	2
Lakócsa	0	0	0	0	0
Nagykorpád	0	0	0	0	0
Ötvöskónyi	0	0	0	0	0
Péterhida	0	0	0	0	0
Potony	0	0	0	0	0
Rinyabesenyő	0	0	0	0	0
Rinyaszentkirály	29	242	0	726	2
Rinyaújlak	0	0	0	0	0
Rinyaújnép	0	0	0	0	0
Segesd	0	0	0	0	0
Somogyaracs	0	0	0	0	0
Somogyszob	4	0	0	0	1
Szabás	0	0	0	0	0
Szentborbás	0	0	0	0	0
Szulok	45	27	19	84	4
Tarany	0	0	0	0	0
Tótújfalu	6	12	0	69	1
Vízvár	10	74	46	198	2
Összesen	**198**	**610**	**130**	**1626**	**26**

3. Működő vállalkozások 2010. (KSH)

Település	Működő vállalkozások száma (db)	Működő kft-k száma (db)	Működő mg.szöv-ek száma (db)	Működő bt-k száma (db)	Működő egyéni vállalkozások száma (db)
Babócsa	33	5	1	1	25
Bakháza	3	0	0	1	2
Barcs	631	136	0	81	404
Bélavár	5	1	0	0	4
Beleg	16	6	0	1	9
Bolhás	17	5	0	0	12
Bolhó	18	3	0	2	13
Csokonyavisonta	57	19	1	9	26
Darány	39	6	1	4	27
Drávagárdony	3	0	0	0	2
Drávatamási	4	0	0	1	3
Görgeteg	37	6	0	3	26
Háromfa	12	2	0	0	10
Heresznye	6	1	0	2	2
Homokszentgyörgy	30	1	0	3	26
Istvándi	8	0	0	0	8
Kálmáncsa	13	5	0	1	6
Kastélyosdombó	6	0	0	0	6
Kaszó	21	8	0	1	11
Kisbajom	12	3	0	2	6
Komlósd	10	0	0	0	10
Kutas	47	8	0	4	33
Lábod	67	17	0	8	39
Lakócsa	13	4	0	1	8
Nagykorpád	15	3	0	3	8
Ötvöskónyi	18	2	0	3	12
Péterhida	2	1	0	0	1
Potony	9	2	0	0	7
Rinyabesenyő	5	1	0	0	4
Rinyaszentkirály	6	3	0	0	3
Rinyaújlak	15	6	0	1	6
Rinyaújnép	0	0	0	0	0
Segesd	60	20	0	4	35
Somogyaracs	2	0	0	0	1
Somogyszob	61	9	0	12	40
Szabás	20	4	0	1	15
Szentborbás	0	0	0	0	0
Szulok	39	5	0	6	28
Tarany	25	4	0	3	18
Tótújfalu	4	2	0		2
Vízvár	14	1	0	2	10
Összesen:	**1403**	**299**	**3**	**160**	**908**

4. Regisztrált társadalmi szervezetek, 2013.04.03-án a www.birosag.hu alapján

Település	A településen nyilvántartott társadalmi szervezetek száma
Babócsa	11
Bakháza	1
Bélavár	1
Beleg	3
Bolhás	3
Bolhó	3
Csokonyavisonta	14
Darány	15
Drávagárdony	1
Drávatamási	2
Görgeteg	14
Háromfa	9
Heresznye	1
Homokszentgyörgy	8
Istvándi	2
Kálmáncsa	4
Kastélyosdombó	2
Kaszó	1
Kisbajom	5
Komlósd	0
Kutas	13
Lábod	16
Lakócsa	6
Nagykorpád	0
Ötvöskónyi	8
Péterhida	1
Potony	1
Rinyabesenyő	2
Rinyaszentkirály	1
Rinyaújlak	2
Rinyaújnép	0
Segesd	13
Somogyaracs	1
Somogyszob	12
Szabás	4
Szentborbás	0
Szulok	9
Tarany	5
Tótújfalu	0
Vízvár	5
Barcs	78
Összesen:	277

5. Települési adatok 2011. (KSH)

Település	A település területe (km2)	Lakónépesség száma (fő)	Népsűrűség (fő/km2)	Jogállás	Járások
Babócsa	30,99	1532	49,44	Község	Barcsi
Bakháza	5,92	180	30,41	Község	Nagyatádi
Barcs	122,9	11378	92,58	Város	Barcsi
Bélavár	22,78	342	15,01	Község	Barcsi
Beleg	17,99	597	33,19	Község	Nagyatádi
Bolhás	31,43	407	12,95	Község	Nagyatádi
Bolhó	25,07	720	28,72	Község	Barcsi
Csokonyavisonta	81,29	1605	19,74	Község	Barcsi
Darány	28,1	905	32,21	Község	Barcsi
Drávagárdony	6,27	136	21,69	Község	Barcsi
Drávatamási	8,45	387	45,80	Község	Barcsi
Görgeteg	33,5	1157	34,54	Község	Nagyatádi
Háromfa	42,14	756	17,94	Község	Nagyatádi
Heresznye	9,9	256	25,86	Község	Barcsi
Homokszentgyörgy	49,64	1115	22,46	Község	Barcsi
Istvándi	30,3	544	17,95	Község	Barcsi
Kálmáncsa	48,85	638	13,06	Község	Barcsi
Kastélyosdombó	13,08	200	15,29	Község	Barcsi
Kaszó	22,48	117	5,20	Község	Nagyatádi
Kisbajom	13,67	414	30,29	Község	Nagyatádi
Komlósd	7,46	182	24,40	Község	Barcsi
Kutas	36,55	1434	39,23	Község	Nagyatádi
Lábod	66,51	1960	29,47	Község	Nagyatádi
Lakócsa	25,32	545	21,52	Község	Barcsi
Nagykorpád	33,42	607	18,16	Község	Nagyatádi
Ötvöskónyi	27,71	863	31,14	Község	Nagyatádi
Péterhida	11,62	148	12,74	Község	Barcsi
Potony	15,9	186	11,70	Község	Barcsi
Rinyabesenyő	28,63	160	5,59	Község	Nagyatádi
Rinyaszentkirály	30,56	400	13,09	Község	Nagyatádi
Rinyaújlak	24,26	301	12,41	Község	Barcsi
Rinyaújnép	8,28	39	4,71	Község	Barcsi
Segesd	73,09	2461	33,67	Község	Nagyatádi
Somogyaracs	7,7	207	26,88	Község	Barcsi
Somogyszob	40,08	1559	38,90	Község	Nagyatádi
Szabás	18,11	641	35,39	Község	Nagyatádi
Szentborbás	7,47	132	17,67	Község	Barcsi
Szulok	27,91	608	21,78	Község	Barcsi
Taranv	54,68	1162	21,25	Község	Nagyatádi
Tótújfalu	13,27	188	14,17	Község	Barcsi
Vízvár	32,24	517	16,04	Község	Barcsi
Összesen:	**1235,52**	**37686**	**30,50**		

6.5. A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája

- Rinya-Dráva Szövetség Helyi Vidékfejlesztési Stratégia 2008
- Drávamenti Területfejlesztési Önkormányzati Társulás Fejlesztési Programja 2002
- A Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja 2005
- Barcsi Többcélú Kistérségi Társulás Közoktatás Fejlesztési Terve 2007-2010
- Drávamenti Körzeti Közoktatási Intézmény Pedagógiai Program 2008
- Rinyamenti Kistérség Közoktatás Fejlesztési Terve 2007
- Rinyamenti Kistérség Többcélú Fejlesztési Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve 2008-2013
- A Barcsi Kistérség Szociális Felzárkóztató Programja 2004
- A Nagyatádi Kistérség Szociális Felzárkóztató Programja 2004
- A Barcsi Vállalkozási Övezet Fejlesztési Programja 2004-2009
- Barcsi Kistérség Sport és Szabadidős Stratégiája 2008
- Rinyamenti Kistérség Sport és Szabadidős Stratégiája 2009
- A Barcsi Kistérség Foglalkoztatási Stratégiája 2010
- Somogy Megye Területfejlesztési Programjának Felülvizsgálata 2002
- A Dél-dunántúli Régió Regionális Innovációs Stratégiája 2004
- Nemzeti Vidékstratégia 2020
- Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007-2013
- Új Széchenyi Terv

6.6. LEADER intézkedési terv

Intézkedések a
Rinya-Dráva Szövetség LEADER Helyi Akciócsoport
Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében

6.6.1. Vállalkozási célú intézkedések

1. Intézkedés

1.1. HVS intézkedés megnevezése:	Helyi termék előállítás fejlesztése

1.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés

1.3. HVS intézkedés leírása:	Új vagy meglévő helyi termékek előállításához, bemutatásához, piacra jutásához szükséges eszközök beszerzése, építmények, épületek felújítása, építése. A helyi termék piacra jutásához szükséges marketing tevékenységek ösztönzése. Helyi termék előállítók által működtetett Szövetkezetek támogatása. Csak a helyi termékek előállításához, piacra jutásának segítéséhez közvetlenül kapcsolódó fejlesztésekhez igényelhető támogatás.

1.4. Támogatási kritériumok:
Méhészethez kötődő támogatási igény esetén a 47/2010. (XII.31.) VM rendelet alapján támogatásra jogosult eszköz, tevékenység nem támogatható.
Mezőgazdasági tevékenységhez csak 10 EUME alatti üzemméret esetén vehető igénybe a támogatás.
A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

1.5. Támogatható tevékenységek:
építés
gépbeszerzés
eszközbeszerzés
szolgáltatások igénybevétele
marketing

1.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
X Vállalkozásfejlesztés Közösségi célú fejlesztés

1.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	3 000 000 Ft

1.8. Ügyfélkör:
működő mikro-, kis- és középvállalkozás
induló mikro-, kis- és középvállalkozás
lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, illetve ha a pályázattal érintett tevékenység működési engedélyhez kötött új tevékenység, akkor az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig felveszi az egyéni vállalkozói tevékenységei közé
lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező mezőgazdasági őstermelő, amennyiben a pályázatban meghatározott fejlesztés saját előállítású vagy helyi termék előállítására, feldolgozására, valamint piacra jutásának elősegítését célzó tevékenységre irányul

1.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

2. Intézkedés

2.1. HVS intézkedés megnevezése:	Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése

2.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Szilárd alapunk – Térségi gazdaságfejlesztés

2.3. HVS intézkedés leírása:	A támogatás célja a TEÁOR’08 0220 és/vagy 0240-es tevékenységet, erdészeti szolgáltatást végzők technológia fejlesztése. Az erdészeti célra használt géppark fejlesztése és korszerűsítése, gépek vásárlása, munkavédelmi eszközök beszerzése. Az új technológiák alkalmazásával környezetbarát és hatékony erdőművelés megvalósítása.

2.4. Támogatási kritériumok:
Az az erdőgazdálkodó, aki legalább 50 ha erdőterületen gazdálkodik, nem veheti igénybe a támogatást. A támogatási kérelemhez csatolandó a Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazolása az ügyfél nevére erdőgazdálkodóként bejegyezett erdőterület nagyságáról vagy arról, hogy nem szerepel a nyilvántartásban.
A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

2.5. Támogatható tevékenységek:
gépbeszerzés
eszközbeszerzés

2.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
X Vállalkozásfejlesztés Közösségi célú fejlesztés

2.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	2 000 000 Ft

2.8. Ügyfélkör:
működő mikro-, kis- és középvállalkozás
induló mikro-, kis- és középvállalkozás
lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, illetve ha a pályázattal érintett tevékenység működési engedélyhez kötött új tevékenység, akkor az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig felveszi az egyéni vállalkozói tevékenységei közé
lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező mezőgazdasági őstermelő, amennyiben a pályázatban meghatározott fejlesztés saját előállítású vagy helyi termék előállítására, feldolgozására, valamint piacra jutásának elősegítését célzó tevékenységre irányul

2.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

3. Intézkedés

3.1. HVS intézkedés megnevezése:	Kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése

3.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Szilárd alapunk – Térségi gazdaságfejlesztés

3.3. HVS intézkedés leírása:	A támogatás célja a kis- és középvállalkozások telephelyfejlesztése és az ahhoz kapcsolódó technológia fejlesztésének ösztönzése, a versenyképesség, a vállalkozói aktivitás, a munkahelyek megtartása és új munkahely létrehozása érdekében.

3.4. Támogatási kritériumok:
A támogatás igénybevételére a 2004. évi XXXIV. törvény 3.§ (1)-(2) bekezdés szerinti kis-és középvállalkozás jogosult, a 3.§ (3) bekezdés szerinti mikrovállalkozás kivételével.
A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.
Az intézkedés keretében a támogatható tevékenységek önállóan nem, kizárólag együttesen támogathatóak következők szerint: építés és eszközbeszerzés, vagy építés és gépbeszerzés, vagy építés és eszköz és gépbeszerzés.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

3.5. Támogatható tevékenységek:
építés
gépbeszerzés
eszközbeszerzés

3.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
X Vállalkozásfejlesztés Közösségi célú fejlesztés

3.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15 000 000 Ft

3.8. Ügyfélkör:
működő kis- és középvállalkozás
induló kis- és középvállalkozás

3.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

4. Intézkedés

4.1. HVS intézkedés megnevezése:	Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése

4.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Szilárd alapunk – Térségi gazdaságfejlesztés

4.3. HVS intézkedés leírása:	Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása révén célunk a fejlett technikák, technológiák alkalmazásának ösztönzése, az infrastrukturális elemek fejlesztése. A pályázatok révén a vállalkozások modernizálódnak, hatékonyabbá válnak, az elmaradt és szükséges fejlesztések megvalósíthatók. A marketing tevékenységeken keresztül a piacra jutási lehetőségeik javulnak.

4.4. Támogatási kritériumok:
A támogatás igénybevételére a 2004. évi XXXIV. törvény 3.§ (3) bekezdés szerinti mikrovállalkozás jogosult, a 3.§ (1)-(2) bekezdés szerinti kis- és középvállalkozás kivételével.
A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfélnek nem lehet lejárt köztartozása, melyet a támogatási kérelem benyújtásától számított 30 napnál nem régebbi nemlegesnek minősülő együttes adóigazolás benyújtásával, vagy a köztartozásmentes adózói adatbázisban való szerepléssel igazol.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.
A támogatás igénybevételének feltétele, hogy az ügyfél az elszámolható kiadások legalább 1%-át marketing tevékenységre fordítsa.

4.5. Támogatható tevékenységek:
építés
gépbeszerzés
eszközbeszerzés
szolgáltatások igénybevétele
marketing

4.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
X Vállalkozásfejlesztés Közösségi célú fejlesztés

4.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	3 000 000 Ft

4.8. Ügyfélkör:
működő mikrovállalkozás
induló mikrovállalkozás
lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, illetve ha a pályázattal érintett tevékenység működési engedélyhez kötött új tevékenység, akkor az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig felveszi az egyéni vállalkozói tevékenységei közé

4.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

6.6.2. Közösségi célú intézkedések

5. számú intézkedés

5.1. HVS intézkedés megnevezése:	Civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése

5.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Élhető vidékünk – Életminőség javítás, közösségi fejlesztések

5.3. HVS intézkedés leírása:	A civil szervezetek, klubok, önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, egyházak működéséhez tevékenységéhez szükséges olyan eszközök beszerzése, melyek tartósan szolgálják a tevékenységük ellátását. Önkormányzatok csak olyan fejlesztéshez igényelhetnek támogatást, amely nem köthető a kötelező feladataik ellátásához.

5.4. Támogatási kritériumok:
Az önkormányzatok és nemzetiségi önkormányzatok csak a nem kötelező önkormányzati feladatok ellátásához kapcsolódóan pályázhatnak.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

5.5. Támogatható tevékenységek:
gépbeszerzés
eszközbeszerzés
szolgáltatások igénybevétele

5.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
Vállalkozásfejlesztés X Közösségi célú fejlesztés

5.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	1 000 000 Ft

5.8. Ügyfélkör:
települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás, amelynek a fejlesztéssel, tevékenységgel érintett település a tagja
non-profit szervezet
egyház

5.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

6. Intézkedés

6.1. HVS intézkedés megnevezése:	Rendezvények támogatása

6.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Élhető vidékünk – Életminőség javítás, közösségi fejlesztések

6.3. HVS intézkedés leírása:	A civil szervezetek, egyházak, önkormányzatok számára támogatás nyújtása helyi rendezvények szervezésére, koordinációjára, táborok szervezésére, rendezvényekhez szükséges tárgyi eszközök beszerzésére. Olyan szabadidős rendezvények támogatására, melyek a település közösségi életében meghatározó szerepet töltenek be, elősegítik a térségi identitás kialakulását, javítják a települések életminőségét és alternatívát nyújtanak a nagyvárosi programokkal szemben.

6.4. Támogatási kritériumok:
Fellépőként csak Somogy megyei (székhellyel, telephellyel, fióktelepppel, lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező) fellépők tiszteletdíja számolható el.
Az ügyfél nyilatkozatban vállalja, hogy együttműködik a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttat a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projekt főbb adatait és melyhez mellékel legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárul, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye.

6.5. Támogatható tevékenységek:
eszközbeszerzés
rendezvények előkészítése és megvalósítása
marketing

6.6. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
Vállalkozásfejlesztés X Közösségi célú fejlesztés

6.7. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	1 000 000 Ft

6.8. Ügyfélkör:
települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás, amelynek a fejlesztéssel, tevékenységgel érintett település a tagja
non-profit szervezet
egyház

6.9. Támogatható települések köre:
Babócsa, Bakháza, Barcs, Bélavár, Beleg, Bolhás, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Görgeteg, Háromfa, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kálmáncsa, Kastélyosdombó, Kaszó, Kisbajom, Komlósd, Kutas, Lábod, Lakócsa, Nagykorpád, Ötvöskónyi, Péterhida, Potony, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Segesd, Somogyaracs, Somogyszob, Szabás, Szentborbás, Szulok, Tarany, Tótújfalu, Vízvár

6.6.3. Összesítő adatlap

7.sz. melléklet

Összesítő adatlap

LEADER HACS neve: Rinya-Dráva Szövetség

HVS címe: „Természetesen” fejlődünk!

Fő célkitűzés megnevezése:

1) Szilárd alapunk - Térségi gazdaságfejlesztés

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

1.1.) Helyi termék előállítás fejlesztése
1.2.) Erdészeti szolgáltatók eszközbeszerzése
1.3.) Kis- és Középvállalkozások telephelyfejlesztése
1.4.) Mikrovállalkozások kisléptékű fejlesztése

Összköltség: 158 297 536,- Ft

Fő célkitűzés megnevezése:

2.) Élhető vidékünk - Életminőség javítás, közösségi fejlesztések

Célkitűzésekhez tartozó intézkedések megnevezése

2.1.) Civil szervezetek és önkormányzatok eszközbeszerzése
2.2.) Rendezvények támogatása

Összköltség: 70.000.000,- Ft

Gazdaságfejlesztésre allokált forrás: 158 297 536,- forint

Szolgáltatásfejlesztésre allokált forrás: 70.000.000,- forint

LEADER HACS elnök aláírása Munkaszervezet vezető aláírása

6.6.4. Projekt adatlap

PROJEKT ADATLAP

A Rinya-Dráva Szövetség LEADER HACS-hoz a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. Ügyfél adatai:

Ügyfél neve:	
Képviseletre jogosult neve:	
Ügyfél székhelye/lakcíme:	
MVH regisztrációs szám:	
Kapcsolattartó neve:	
Kapcsolattartó telefonszáma:	

1.1. Ügyfél minősítési kódja:

☐ *1 - Belföldi természetes személy;*
☐ *2 - Mikrovállalkozás;*
☐ *3 - Kisvállalkozás;*
☐ *4 - Középvállalkozás;*
☐ *5 - 1-4-be nem tartozó vállalkozás;*
☐ *6 - Nonprofit szervezet államháztartáson belül;*
☐ *7 - Nonprofit szervezet államháztartáson kívül.*

1.2. Ügyfél által választott értesítési mód:

	Postai levelezési címre:	
	Elektronikus postafiókba:	

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk:

2.1. Fejlesztés megnevezése:

2.2. HVS cél megjelölése:

2.3. HVS intézkedés megjelölése:

2.4. Támogatható tevékenységek megjelölése: (Több tevékenység is bejelölhető)

építés
gépbeszerzés
eszközbeszerzés
szolgáltatások igénybevétele
rendezvény előkészítése és megvalósítása
marketing

2.5. Megvalósítás tervezett helyszíne:

2.6. A tervezett projekt célja: (max. 500 karakter)

2.7. A tervezett fejlesztés részletes, tényszerű bemutatása: (max. 2000 karakter)

2.8. Költségvetés:

A projekt teljes tervezett költsége: ……Ft

Tevékenység megnevezése	**Tevékenységhez kapcsolódó költség (Ft)**
	*

(*a sorok száma szükség szerint bővíthető)

A projekt megvalósításához igényelt támogatás: ……Ft

2.9. A LEADER HACS által előírt vállalások projekten belüli megvalósulásának, a kritériumoknak való megfelelés, a LEADER-szerűséget igazoló projekt elemek bemutatása:

Hozzájárulok, hogy a Rinya-Dráva Szövetség jelen Projekt adatlapon alapuló Támogatási Kérelmem egy másolati példányát megőrizze későbbi (kifizetési kérelmek során) segítségnyújtás céljából: **IGEN** **NEM**

Vállalom, hogy együttműködök a Rinya-Dráva Szövetséggel a megvalósult fejlesztések bemutatásában azáltal, hogy legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig eljuttatok a Rinya-Dráva Szövetség részére egy legalább 1 oldalas írásos beszámolót, mely tartalmazza a megvalósult projektem főbb adatait és melyhez mellékelek legalább 2 db digitális fotót a megvalósított fejlesztésről. Hozzájárulok, hogy a Rinya-Dráva Szövetség a beszámoló tartalmát honlapján és külön kiadványban közzé tegye: **IGEN** **NEM**

Képviselő neve:

Aláírás: .....

p.h

Dátum: _____

A nyilatkozattételi és az adatszolgáltatási kötelezettség a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 6. és 7. §-on alapul.

6.6.5. Projekt adatlap kitöltési útmutató

PROJEKT ADATLAP

A Rinya-Dráva Szövetség LEADER HACS-hoz a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

Ügyfél neve: az ügyfél projekt adatlapon feltüntetett hivatalos neve, természetes személy esetén a teljes név.

Képviseletre jogosult személy neve: Az ügyfél képviseletére a létesítő okirat alapján képviseletre jogosult neve (amennyiben releváns).

Ügyfél székhelye/lakcíme: Az ügyfél bírósági bejegyzésében szereplő székhely, magánszemély esetén az állandó lakcím.

MVH regisztrációs száma: Amennyiben rendelkezik az ügyfél MVH regisztrációs számmal, abban az esetben kell kitölteni.

Kapcsolattartó neve: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy neve, telefonszáma.

Ügyfél által választott értesítési mód: Tegyen X-et a kiválasztott értesítési mód előtti négyzetbe! Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja. Kérjük ezt figyelembe venni az értesítés módjának kiválasztásánál.
Kizárólag egy értesítési cím jelölhető be. Amennyiben mindkét cím feltüntetésre kerül, úgy az elektronikus cím alkalmazandó kapcsolattartásra.

Projektjavaslatra vonatkozó információk:

Fejlesztés megnevezése: A tervezett fejlesztés, rövid, átfogó megnevezése, címe.

HVS cél megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzés megnevezése

HVS intézkedés megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által, a célkitűzések elérése céljából megfogalmazott intézkedés megnevezése.

Támogatható tevékenységek: A LEADER rendelet 2.§. (3) bekezdésében felsorolt tevékenységek közül kell kiválasztani a fejlesztés keretében tervezett tevékenységet/tevékenységeket. Több tevékenység is megjelölhető.

Megvalósítás tervezett helyszíne: A LEADER HACS illetékességi területén lévő település megnevezése, ahol a projektjavaslatban szereplő fejlesztést kívánják megvalósítani.

A tervezett projekt célja (max. 500 karakter): Annak rövid bemutatása, hogy a fejlesztés, illetve program megvalósításával milyen célokat kívánnak elérni és ez közvetve hogyan segíti elő a HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzések elérését.

A tervezett fejlesztés rövid, tényszerű bemutatása (max. 2500 karakter): A konkrét fejlesztés és a projektkörnyezet bemutatása, a fejlesztés indoklása, a várható eredmények bemutatása.

Kiválasztási kritériumoknak való megfelelőség bemutatása: Itt mutassa be azokat a vállalásokat, adatokat, melyek a projekt javaslata elbírálásához szükséges információkat tartalmazzák.

Költségvetés: A projekt teljes költsége az igényelt támogatással és saját forrással számítottan.

Tevékenység megnevezése és a tevékenységekhez kapcsolódó költség: Itt fejtse ki, hogy a támogatható tevékenységek közül, melyikre mekkora költséget tervez elszámolni, és hogy konkrétan mik ezek a költségek.

A projekt megvalósításához igényelt támogatás: A projekt teljes költségvetésén belül a LEADER forrásból igényelt támogatás összege.

A LEADER HACS által előírt vállalások projekten belüli megvalósulásának, a kritériumoknak való megfelelés, a LEADER-szerűséget igazoló projekt elemek bemutatása: A LEADER HACS által a LEADER Intézkedési Tervében megfogalmazott korlátok, kritériumok, vállalások bemutatása, indoklása, alátámasztása. Az itt leírtak alapján látható legyen, hogy a LEADER HACS által előírtak milyen módon fognak érvényesülni a projekt végrehajtása során, illetve a fenntartási időszak idején. Itt mutassa be azokat a vállalásokat, adatokat, melyek a projekt javaslata elbírálásához szükséges információkat tartalmazzák, gondoljon például a munkahely teremtésre, a munkahely megtartásra, arra, hogy eredményes-e vállalkozása és hogy térségi (Barcsi vagy Nagyatádi Járásban székhellyel, fióktelepppel, telephellyel, lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik) lesz-e a kivitelező/szállító és ha igen milyen arányban. Rendezvények esetén fejtse ki azt is, hogy lesz-e szelektív hulladékgyűjtés, ingyenes gyermekprogram, hogy küldött-e rendezvényt az Rinya-Dráva Szövetség rendezvénynaptárába, hogy lesz-e ingyenes gyermekprogram, vagy hogy helyi művészek, alkotók, művészeti, alkotói csoportok, termelők is fellépnek vagy kiállítanak-e a rendezvényen.

Képviselő neve, aláírása: Az ügyfél cégbejegyzés szerinti hivatalos képviselőjének neve és aláírása.